НАРОДНА АРМІЯ
31 серпня, 2017
#35 (5515)

УРЯД ЗМІНИВ ПОРЯДОК НАРАХУВАННЯ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ

Кабінет Міністрів України на пропозицію Міністерства оборони України змінив порядок нарахування грошового забезпечення військовослужбовців. Відповідне рішення ухвалено під час засідання уряду 30 серпня, інформує Урядовий портал.

Представляючи проект рішення, Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак зазначив, що йдеться про нову філософію забезпечення військовослужбовця та відновлення соціального захисту й справедливості. «Це революційне рішення, і хотів би подякувати всім, хто працював над ним, — сказав Степан Полторак. — Порядок нарахування грошового забезпечення військовослужбовців не змінювався за часів Радянського Союзу. В основу грошового утримання входили оклади за військовим званням та посадою. Те, що пропонується сьогодні, значно підвищить захист і соціальну справедливість. Ми відходимо від того, як було, коли 10–15% забезпечення — це те, що йде на пенсію, а далі — 17 надбавок, які є непрозорими та неефективними», — сказав Міністр.

Коментуючи ухвалення рішення, Прем'єр-міністр Володимир Гройсман підкреслив, що військовослужбовці заслуговують на повагу та збільшення фінансового забезпечення.

«Зараз відбувається формування проекту бюджету на 2018 рік. Ми працюємо з Президентом, РНБО з точки зору формування необхідних ресурсів для підтримки обороноздатності», — сказав Володимир Гройсман.

Він також торкнувся ще одного питання — пенсій військовослужбовців, які є несправедливими. «Одразу після ухвалення загальної пенсійної реформи наступний крок — нове законодавство щодо забезпечення пенсій військовослужбовцям. Це також наш пріоритет. Нам потрібно рухатися від рішення до рішення. Немає жодних підстав думати, що проблеми, які накопичилися десятиріччями, ми не вирішимо. Упевнений, ми все вирішимо. Ситуація зміниться, і люди це відчують», — наголосив Володимир Гройсман.

1 ВЕРЕСНЯ — ДЕНЬ ЗНАНЬ

Першокурсники Національної академії сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного під час польового виходу

«ПОЧИНАЮЧИ З 2014-го, МИ ЩОРОКУ ЗБІЛЬШУЄМО ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ НА ПІДГОТОВКУ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ»

ПРО ОСОБЛИВОСТІ ТА НОВАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРСЬКОГО Й СЕРЖАНТСЬКОГО СКЛАДУ НАПЕРЕДОДНІ ДНЯ ЗНАНЬ КОРЕСПОНДЕНТ «НАРОДНОЇ АРМІЇ» ВІВ РОЗМОВУ З ДИРЕКТОРОМ ДЕПАРТАМЕНТУ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ, НАУКИ, СОЦІАЛЬНОЇ ТА ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ МО УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ-МАЙОРОМ МИКОЛОЮ САДОВСЬКИМ

стор. 12

ПТРК «КОРСАР» ПРИЙНЯЛИ НА ОЗБРОЄННЯ ВІЙСЬКА

Цей комплекс призначено для ураження як нерухомих, так і рухомих броньованих цілей, що мають комбіновану, рознесену або монолітну броню, також і з динамічним захистом, та для ураження малорозмірних цілей типу ДОТ і танк в окопі, легкоброньованих об'єктів і вертольотів

Протитанковий ракетний комплекс «Корсар»

На озброєння вітчизняного війська прийняли легкий протитанковий ракетний комплекс «Корсар». Його розробник — ДП «Державне київське конструкторське бюро «Луч», яке входить до складу ДК «Укроборонпром».

ПТРК «Корсар» веде вогонь на дистанції 2,5 км. Наведення ракети здійснюється за лазерним променем і відбувається в низькоенергетичному рівні випромінювання. Це максимально ускладнює виявлення комплексу на полі бою та мінімізує шанси противника виявити канал управління. Одна з особливостей ПТРК «Корсар» — можливість вести вогонь з плеча. Однак для зручності бійці можуть використовувати й спеціальний станок. Загалом цей комплекс краще застосовувати під час оборони на заздалегідь підготовлених позиціях.

На ПТРК «Корсар» установлено малогабаритний прилад наведення ПН-КУ, який розробило ДП «Ізюмський приладобудівний завод» та який важить майже 4 кг. Він дає змогу наводити ракети на різні дальності, аж до 2,5 км у межах +/- 250 мм. Випробування продемонстрували, що ракета, випущена з «Корсара», навіть на максимальній дальності свого польоту дає змогу досвідченому операторові влучати в амбразуру ДОТу.

Для вітчизняного ПТРК спеціально розробили дві керовані ракети: РК-3К й РК-3ОФ. Зокрема РК-3К оснащено тандемною кумулятивною бойовою частиною. Саме боєголовку цієї ракети призначено для ураження сучасних броньованих нерухомих і рухомих об'єктів, що мають комбіновану, рознесену або монолітну броню, також і з динамічним захистом. Цю ракету навіть можливо застосовувати проти завислих вертольотів противника. Її бойова частина забезпечує пробиття броні не менше як 550 мм, і це за наявності динамічного захисту.

Щодо характеристик ракети РК-3ОФ, то її оснащено осколково-фугасною бойовою частиною з ударним ядром. Призначено її для ураження легкоброньованих об'єктів, споруд польового типу (ДОТ, ДЗОТ) і живої сили противника. Під час випробувань цієї ракети було досягнуто наскрізне пробиття бронеплити завтовшки 50 мм. До речі, КБ «Луч» уже достроково виготовило й постачило в Збройні Сили України понад 50 ракет до «Корсара» та певну кількість пускових установок.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

У ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ ВІДКРИТО ТРИ РЕКОНСТРУЙОВАНІ ШКОЛИ

До кінця року планується відкрити ще декілька

«Я щиро вітаю всіх вас з черговою перемогою у відродженні Донбасу», — сказав Президент Петро Порошенко під час робочої поїздки до Донецької області, де він взяв участь у відкритті трьох реконструйованих навчальних установ, — Покровської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 9, Дружківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 17 та Часівоярської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 17.

Глава держави зауважив, що останнім часом робочі поїздки на Донбас здійснюються не тільки і не стільки задля чергової перевірки обороноздатності української армії та озброєння війська, але й для того, щоб продемонструвати важливі кроки у відродженні регіону, повідомляє прес-служба президента.

Президент також привітав викладацький склад, учителів, учнів із дуже важливими кроками, які зараз здійснюються в реформі освіти та спрямовані на кардинальне підвищення стандартів навчання.

«Не в останню чергу пріоритетом є підвищення заробітної плати вчителів. Бо я розглядаю це підвищення не просто як видаткові статті бюджету, а як інвестиції в майбутнє держави», — наголосив Президент.

Глава держави також повідомив, що 2018 року планується виділити 520 млн грн на підвищення кваліфікації вчителів, які навчатимуть першокласників нової української школи по всій Україні.

«Запевняю, що, попри російську військову агресію, Україна й надалі буде інвестувати у знання, у виховання та навчання молодих поколінь. Я вірю, що наша країна витримає всі негаразди, адже її майбутнє у руках цих хлопчиків і дівчаток», — зазначив глава держави.

ІНСПЕКТОРИ ОБСЄ МАЮТЬ СПОСТЕРІГАТИ ЗА ДОТРИМАННЯМ РЕЖИМУ ПРИПИНЕННЯ ВОГНЮ ЦІЛОДОБОВО 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ

Під час перебування на Донеччині Президент Петро Порошенко повідомив про свій нещодавній візит до Щастя та Станиці Луганської на Луганщині, де він зустрівся з представниками Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ та скоординував діяльність Постійно діючої місії ОБСЄ в цих містах, повідомляє прес-служба глави держави.

«Нас не влаштовує, коли інспектори ОБСЄ приїхали о 9 ранку і о 18.00 поїхали, а всю ніч обстрілюють», — сказав Петро Порошенко. Він повідомив, що ним було запропоновано, щоб цілодобово 7 днів на тиждень на лінії зіткнення були присутні інспектори ОБСЄ задля забезпечення сталого припинення вогню.

Глава держави висловив переконання, що завдяки підтримці країн-партнерів та активним діям української влади Україні вдасться досягти миру на Донбасі.

«ПИРОГІВ ПАТРІА ФЕСТ»: ІСТОРИЧНА ЗБРОЯ, МАЙСТЕР-КЛАСИ ВІД ВЕТЕРАНІВ АТО, ЛАБРАДОРИ-ТЕРАПЕВТИ ТА ІНШІ ЦІКАВИНКИ

У Національному музеї народної архітектури та побуту України з нагоди Дня незалежності відбувся перший національно-патріотичний фестиваль

На фестивалі відбувся показ реконструйованого військового одягу та історичної зброї. Зокрема відвідувачі заходу могли потримати в руках експонати справжньої української зброї козацької доби. Також там демонстрували найкращі здобутки українців у духовній, соціальній, економічній та політичній сферах життя різних часів.

— Цей фестиваль започаткували волонтерські та громадські організації: місія «Народний герой України», ВГО «Легіон АТО», Музей Революції гідності, Національна рада ветеранів АТО України, — розповідає президент Благодійного фонду учасників бойових дій «Єдність побратимів» Костянтин Вінниченко.

Під час фестивалю гості також могли побачити «Портрети нації», присвячені кавалерам недержавного ордена «Народний герой України», героям проекту «Нескорені», відвідати майданчики демонстрації надання першої медичної допомоги, показові виступи з рукопашного бою, майстер-класи ветеранів АТО, які розпочали власні справи, а також виступи творчих колективів.

Велику увагу відвідувачів привернули службові лабрадори з проекту «Друг Героя», яких навчено допомагати людям із посттравматичним стресовим розладом.

— Проект «Друг Героя» дає змогу адаптуватися нашим воїнам до мирного життя з допомогою спеціально дібраних і навчених собак-терапевтів. Будь-який учасник АТО, який вважає, що йому потрібна така допомога, може звернутися до нас, і ми її обов'язково надамо, — розповіла координаторка проекту «Друг Героя» Ольга Смирнова.

Також на фестивалі можна було навчитися плести маскувальні сітки.

Крім цього, учасники АТО та члени їхніх сімей могли ознайомитися з юридичною пам'яткою для учасників АТО, яку розробила ГО «Юридична сотня» спільно з Міністерством оборони України для надання правової допомоги військовикам.

Олена КРУГЛЄНЯ

КОРОТКО ПРО ВАЖЛИВЕ ІЗ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКА

ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЧОВИМ МАЙНОМ

У Збройних Силах України триває підготовка до осінньо-зимового періоду. На сьогодні в об'єднаних центрах забезпечення Збройних Сил створено запас у 35 тис. комплектів речового майна зимової номенклатури.

До кінця вересня заплановано отримати від підприємств промисловості більшу частину зимового речового майна, яке замовило Міністерство оборони України цього року. Це дасть змогу вчасно забезпечити зимовою формою одягу військовослужбовців, залучених до виконання завдань у районі АТО та заходів із відновлення боєздатності на полігонах.

ПРО ПІДГОТОВКУ ДО ЗИМИ

На сьогодні готові до зимової експлуатації дві третини житлових фондів Збройних Сил України. Заплановано здійснити поточний ремонт на більш ніж 150 об'єктах у новостворених військових частинах, для чого передбачено фінансовий ресурс у розмірі 16,5 млн грн. Наразі роботи повністю виконано вже на 77 об'єктах.

ПРО ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВОЇ СИСТЕМИ ХАРЧУВАННЯ

Триває запровадження нової системи харчування у військових частинах за Каталогом продуктів, загальноприйнятим в арміях країн — членів НАТО.

Відповідно до наказу Міністерства оборони України, з 1 вересня на нову систему харчування перейдуть Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного та ще три військові частини Сухопутних військ і Сил спеціальних операцій.

На сьогодні харчування за Каталогом продуктів відбувається на Західній військово-морській базі Військово-Морських Сил Збройних Сил України та в 142-му навчально-тренувальному центрі Сил спеціальних операцій.

Загалом до кінця нинішнього року передбачено перевести на нову систему харчування 22 військові частини.

Перехід усіх військових частин Збройних Сил України на нову систему харчування заплановано до кінця 2019 року.

Одночасно відбуваються капітальні ремонти їдалень військових частин та укомплектування їх новітнім технологічним, холодильним обладнанням.

ПРО ТЕХНІЧНЕ ПІДСИЛЕННЯ ВІЙСЬКА

З метою заміни застарілої автомобільної санітарно-евакуаційної техніки триває забезпечення військових частин новим вітчизняним високопрохідним санітарним транспортом типу «Богдан».

На сьогодні в медичну службу Збройних Сил України надійшло вже понад 60 автомобілів «Богдан». До кінця року заплановано закупити ще 40 таких машин.

Загалом до забезпечення виконання завдань із надання першої медичної, долікарської, першої лікарської та кваліфікованої медичної допомоги в районі АТО залучено 435 одиниць автомобільної техніки. Допомогу захисникам України надають 1385 медичних фахівців, з яких майже 200 лікарів.

ПРО INTERNATIONAL AIRSHOW-2017

Делегація Повітряних Сил Збройних Сил України повернулася на Батьківщину після участі в міжнародному авіаційному показі International Airshow-2017 у Польщі.

Під час 12-хвилинної пілотажної програми український військовий льотчик полковник Олександр Оксанченко показав глядачам 23 фігури на винищувачі Су-27, серед яких «петля Нестерова», «дзвін», бойові розвороти, перевернутий політ, імітація заходу на посадку із шасі, проходи на малій та великій швидкостях.

Програму виступу було складено так, щоб показати можливості літака-винищувача, його маневреність і професійний рівень військового льотчика, не виходячи за межі візуальної видимості. До того ж авіаційна техніка Повітряних Сил Збройних Сил України відпрацювала бездоганно.

Після закінчення авіапоказу українська делегація дістала подяку від керівництва збройних сил Республіки Польща та місцевих органів самоврядування.

Підготовлено за інформацією Управління комунікацій та преси МО України

ВІЙСЬКОВИЙ ПАРАД, ЯКИЙ «ВИСТРІЛИВ» ГУЧНІШЕ ЗА ПОТУЖНІ ГАРМАТИ

«ДОРОГА В НАС ОДНА — ШИРОКИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ АВТОБАН, ЯКИЙ ВЕДЕ ДО ЧЛЕНСТВА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ТА НАТО», — СКАЗАВ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ПЕТРО ПОРОШЕНКО У ПРОМОВІ ПЕРЕД ПАРАДОМ ВІЙСЬК НА ЧЕСТЬ 26-Ї РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ В ПРИСУТНОСТІ ВОСЬМИ МІНІСТРІВ ОБОРОНИ (ЗОКРЕМА ГЛАВИ ПЕНТАГОНУ) КРАЇН — ПАРТНЕРІВ УКРАЇНИ

У військовому параді взяли участь 4 тисячі українських військових

Такого військового параду в нас іще не було — Хрещатиком крокували військові НАТО. Пліч-о-пліч з українськими бойовими підрозділами карбували крок понад 200 іноземних військовослужбовців з армій США, Великої Британії, Грузії, Канади, країн Балтії, Польщі, Румунії, що, безумовно, стало промовистим привітом великому сусідові.

Святковий парад до Дня незалежності України навіть без залучення танків і гармат викликав справжню істерію в російських медіа, адже разом з українськими підрозділами в парадних розрахунках крокували представники 10 армій світу.

Російські ЗМІ вибухали гучними заголовками: «Парад повної залежності…», «Натовські чоботи топчуть український Хрещатик», «Глава Пентагону приймає парад незалежності» тощо.

За парадом спостерігали міністри оборони восьми західних країн. Військова техніка, що була розташована вздовж головної вулиці країни, стала сигналом про те, що ми зброєю не брязкаємо, але зустріти непрохану гостей готові. І хоча вона здебільшого ще радянського виробництва, утім глибоко модернізована і готова до повного бойового застосування. Також на майдані Незалежності українці змогли побачити нову бойову техніку, яка прийнята на озброєння та вже виконує завдання в районі АТО: БТР-3, БТР-4, МТЛБ санітарне.

Загалом було продемонстровано близько 70 одиниць техніки як Збройних Сил, так і Державної прикордонної служби, Національної гвардії.

Того ж дня Президент України Петро Порошенко та Міністр оборони США Джеймс Меттіс детально обговорили питання протидії агресії Російської Федерації проти України.

«Висловив вдячність Адміністрації США за останній пакет обмежувальних заходів, який підтвердив, що США готові брати на себе лідерську першість на трансатлантичному фронті санкцій. Сподіваємося, що Кремль таки почує міжнародну спільноту та припинить свої гібридні провокації, спроби дестабілізації миру і безпеки. В іншому разі ціна агресії буде зростати», — розповів глава Української держави та додав, що санкції не є самоціллю, це спосіб утримування Росії за столом переговорів і забезпечення повної імплементації Мінського процесу.

У парадних розрахунках крокували представники 10 армій світу

Міністр національної оборони Республіки Польща Антоні Мацеревич:

«Саме Україна несе основний тягар боротьби і захисту Європи від варварської навали»

Своєю чергою Міністр оборони США зауважив, що США стоять поряд з Україною та підтримують її у протидії загрозам, захисті суверенітету й цілісності території України та збереженні міжнародного порядку загалом.

Як повідомили у прес-службі глави держави, окремо Президент України та Міністр оборони США обговорили питання незаконної анексії Росією Криму. «Ми не приймаємо і ніколи не приймемо анексію Криму Російською Федерацією і також порушення з боку Росії міжнародно встановлених кордонів», — зазначив Джеймс Меттіс та запевнив, що США і надалі надаватимуть допомогу Україні в її зусиллях із захисту території країни та народу.

МІНІСТР ОБОРОНИ США ДЖЕЙМС МЕТТІС:

«ЗДІЙСНЕННЯ ОБОРОННОЇ РЕФОРМИ ПІД ЧАС ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ Є НАДЗВИЧАЙНО ВАЖКИМ ЗАВДАННЯМ, ОДНАК ВОНА МОЖЕ СТАТИ НАЙЕФЕКТИВНІШОЮ»

Про це заявив Міністр оборони США Джеймс Меттіс під час зустрічі з українським колегою генералом армії України Степаном Полтораком у Києві.

«Ми розуміємо, що під час ведення бойових дій надзвичайно важко проводити реформи, але водночас саме ця реформа може бути найефективнішою. Тому що всі рішення перевіряють з урахуванням бойових дій, у яких беруть участь військові», — сказав глава Пентагону.

Він також зауважив, що розуміє, як багато перешкод виникає під час реформування, але дуже важливо пройти цей шлях, щоб бути готовими виконувати інші складні завдання.

«Розбудова сильної України — благородна справа, і на цьому шляху ми будемо вас підтримувати», — сказав Міністр оборони США.

Своєю чергою Міністр оборони України наголосив, що він задоволений ефективністю навчань, які проводять американські військові в Україні. «Підготовка дає позитивні результати. Значно поліпшилися можливості наших підрозділів під час бойових дій. І нам хотілось би розширити географію таких навчань, для цього ми готуємо відповідну інфраструктуру», — сказав Степан Полторак.

Під час зустрічі міністри обговорили поточну безпекову ситуацію в Україні та світі, перспективи двостороннього співробітництва та розширення матеріально-технічної підтримки з боку США для відсічі російській агресії.

ДУМКА ЕКСПЕРТА: ВІТАЛІЙ ПОРТНИКОВ — ЖУРНАЛІСТ І ПОЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАТОР, ОГЛЯДАЧ РАДІО «СВОБОДА»

НАТО — НА ПАРАДІ В КИЄВІ. РОСІЯ БОЇТЬСЯ СИЛЬНИХ

«Коли Росія почала «гібридну» війну на Донбасі, я обговорював з одним колегою, відомим московським журналістом, можливість початку справжньої війни — з декларативним уведенням регулярних військ, застосуванням авіації, наступом на Київ. Колега, який добре знав настрої в кремлівських коридорах, сказав мені, що така війна може початися тільки в одному разі — у разі появи військ НАТО на українській землі. Оцього Росія ніколи не допустить», — розповідає Віталій Портников у рубриці «Точка зору» на Радіо «Свобода».

«Не сумніваюся, що він абсолютно точно транслював тези, які почув від представників російської влади. Але ось ми бачимо солдатів країн НАТО, що крокують на параді в Києві, бачимо на цьому параді Міністра оборони США та інших військових міністрів країн — членів НАТО.

І ніхто не починає ніякої «справжньої» війни. Ба навіть з'являються перші ознаки реального припинення вогню на багатостраждальному Донбасі.

Я, власне, у цьому й не сумнівався. У Кремлі поважають тільки силу та рішучість. Росія протестувала проти розширення НАТО на схід Європи, але після прийняття до Альянсу колишніх країн Варшавського договору в Москві стали сприймати колишню «зону впливу» Радянського Союзу як чужу територію, на яку не варто претендувати. Після цього в Росії стали говорити, що НАТО не може перейти через «червону лінію», яку вималювали якраз по колишніх радянських кордонах. Зрозуміло, що як частину СРСР у Москві сприймали також окуповані 1940 року Сталіним країни Балтії. Однак після прийняття Латвії, Литви й Естонії в НАТО Росія не влаштувала війну.

Росія влаштовувала війни проти Грузії й України. Обидві країни не отримали план для членства в НАТО: на Заході стали побоюватися, що євроатлантична інтеграція колишніх радянських республік може призвести до дестабілізації ситуації. А до дестабілізації якраз призвела відсутність євроатлантичної інтеграції. Усе з точністю до навпаки!

Росія напала на Україну, коли країна офіційно заявила про свою позаблоковість. Коли більшість громадян не підтримувала вступ України в НАТО. Коли українська армія нічого не могла протиставити російським військам, а спецслужби та силові відомства до моменту втечі Януковича очолювали російські агенти.

А якби Україна отримала хоч би план для членства, не кажучи вже про те, якби вона була членом НАТО, то ніякого нападу, найімовірніше, не відбулося б. І Європа залишалася б мирною.

Це те, чого не могла зрозуміти більшість українців. І це те, чого досі не може зрозуміти багато хто на Заході. Росія не хоче брати участі в справжній війні. Росія хоче брати участь у навчаннях, спецопераціях, диверсіях і парадах.

Саме тому вона завжди нападає тільки на тих, хто слабший за неї».

Матеріали сторінки підготував Вадим КОВАЛЬОВ

«ЗАХІД-2017»: МАНЕВРИ ЧИ ПІДГОТОВКА ДО ВТОРГНЕННЯ?!

ЧЕРГОВІ РОСІЙСЬКО-БІЛОРУСЬКІ «СТРАТЕГІЧНІ» НАВЧАННЯ «ЗАХІД-2017» ПОЗБАВЛЕНІ БУДЬ-ЯКОГО СТРАТЕГІЧНОГО СЕНСУ

Перші підрозділи російської 1-ї гвардійської танкової армії вже почали прибувати у Білорусь

Як відомо, репрезентовані Російською Федерацією військові навчання «Захід-2017», що мають відбутися у вересні нинішнього року на території Росії та Білорусі, стануть за своїм масштабом і кількістю сил та засобів, які заплановано залучити до них, найбільшими військовими навчаннями в Європі із часів «холодної війни» між радянським блоком та Заходом (маються на увазі ще радянські військові навчання «Захід-1981»). Нагадаємо: спільні військові навчання серії «Захід» збройних сил РФ та Білорусі здійснюють раз на два роки згідно з рішенням президентів РФ та РБ від 29 вересня 2009 року, і вони мають статус «спільних стратегічних навчань» (ССН). Водночас Кремль агресивно та завзято наполягає на тому, що сценарії, які відтворюються на цих навчаннях, є «суто оборонними». Разом із тим, країни, які межують з РФ і Білоруссю, мають цілком обгрунтовані причини, скажімо так, «відчувати певне занепокоєння» з приводу таких військових игрищ російських «ихтамнетов» біля своїх кордонів.

І от чому. Річ у тім, що будь-який військовик, пов'язаний із таким специфічним процесом, як планування реального застосування військ, добре знає й розуміє одну просту річ: широкомасштабні військові навчання в безпосередній близькості від кордонів «імовірного» (або дійсно майбутнього) противника є дуже зручним та ефективним засобом здійснити приховане зосередження й розгортання військ для їх подальшого використання в наступальній чи оборонній операції проти нього. І військовики сусідніх із Росією та Білоруссю країн, а разом із ними їхнє військово-політичне керівництво в цьому сенсі не є винятком. Недаремно Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак із цього приводу був достатньо однозначним і відвертим:

— Ми розцінюємо ці навчання як крок, який несе загрозу для України, відстежуємо ситуацію й знаємо про пересування російських військ уздовж українського кордону. Звісно, ми розуміємо, які загрози можуть виникнути у зв'язку із цими навчаннями, і будемо адекватно реагувати на небезпеку.

Крім того, глава українського оборонного відомства повідомив представникам ЗМІ про те, що «…Генштаб Збройних сил України передбачив низку заходів для реагування на загрози, які несуть у собі ці навчання…».

Широкомасштабні військові навчання є дуже зручним та ефективним засобом здійснити приховане зосередження й розгортання військ

Дуже схожі офіційні заяви на заяву Міністра оборони України прозвучали й в інших сусідніх із Росією та Білоруссю країнах. Та в цьому нічого дивного немає, адже і в Україні, і в Польщі, і в прибалтійських країнах та інших країнах світу добре розуміють і пам'ятають (принаймні іще з 30-х років минулого століття), що саме може критися за цими «суто оборонними» російськими навчаннями.

Також усім добре відомо, що цей достатньо відвертий «прийом» підготовки до агресії дуже полюбляють і регулярно застосовують у стінах російського генерального штабу. Зовсім недаремно дуже відомий у світі й авторитетний у сфері міжнародної політики та економіки британський тижневик The Economist нещодавно нагадав у своїй редакційній статті деякі факти з недалекого минулого, які мають прямий стосунок як до російських «оборонних навчань», так і до наступних реальних агресивних дій Кремля. Наприклад, кульмінацією минулих навчань «Захід-2009» стала імітація дуже «оборонного» ядерного удару по… Варшаві (привіт польським прихильникам «зміцнення та розвитку російсько-польських відносин»). Та й ми самі добре пам'ятаємо, що початку гібридної агресії проти нашої країни передували ті самі навчання — «Захід-2013». І хоча за сценарієм вони були справді дещо більш оборонні (принаймні не передбачали ядерного бомбардування Києва), уже через кілька місяців російські війська (переважно ті, що брали безпосередню участь у цих навчаннях) було задіяно в анексії Криму та прихованому вторгненні на Сході нашої країни. Путін застосував цей же прийом і під час вторгнення в Грузію 2008 року.

Але сьогодні не 2014-й. І навіть не 2008 рік. Сьогодні 2017-й, і будь-яке продовження процесу «вставання з колін» за рахунок сусідніх країн, зокрема України, може просто «вбити» всі імперські зазіхання Кремля. Передусім через вартість (та ще й у всіх сенсах, як із фінансово-ресурсного погляду, так і в людському вимірі), якою обов'язково буде супроводжуватися будь-яке наступне російське вторгнення. До того ж неважливо, у гібридній чи конвенціональній формі це відбуватиметься.

Нині багато хто в Україні та світі схиляється до думки, що сенс російського військового вторгнення в Україну вже втрачено (і неважливо, з якого боку: з Білорусі, Криму, Сходу України чи Придністров'я або навіть одразу з усіх боків). Адже, реалізація сумнозвісного сценарію «за два дні взяти Київ» (тобто сценарію розгрому переважними силами агресора українського війська та його держави, що само по собі коштуватиме Кремлю значних утрат і тотальної міжнародної ізоляції) у загальному, стратегічному сенсі, зовсім не означатиме припинення опору агресорові та боротьби з ним українського народу.

Кремлю доведеться в такому разі в прямому значенні слова окупувати всю територію країни (а це зовсім не малий «клаптик» Європи) або спробувати «віддати гетьманську булаву» своїм українським прибічникам з-поміж місцевих калаборантів (чи представникам нинішніх «народних бантустанів», які створив агресор на захоплених у Донбасі українських теренах), які без російських танків та багнетів навряд чи довго всидять «на троні». До того ж на окупованих або анексованих українських землях дуже швидко виникне потужний український рух опору у вигляді новітньої УПА, та ще й за всебічної підтримки її з боку всього цивілізованого світу. Тому використання на повну потужність «визволеної від нацистів та хунти» України (навіть у вигляді такої собі Малоросії, яку вигадав пан Сурков) в імперському проекті нинішніх кремлівських патологічних брехунів і злодіїв із чекістським минулим буде навряд чи можливим (ані у фінансовому, ані в економічно-промисловому, ані в соціально-демографічному сенсах). Тобто буде втрачено сам стратегічний сенс агресії…

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ДЕЩО ПРО «ЗАХІД-2017»

Із 15 серпня нинішнього року в Білорусь почали прибувати для участі в спільних стратегічних навчаннях «Захід-2017» перші підрозділи збройних сил РФ. Із цього приводу Міністерство оборони Білорусі навіть розповсюдило спеціальне повідомлення. Насправді збройні сили Росії почали відправляти своїх військовиків у Білорусь іще 23 червня і також під приводом «підготовки до навчань».

Військові навчання «Захід-2017» на території Білорусі розпочнуться 14 вересня й триватимуть до 20 вересня. У них, за офіційними даними, візьмуть участь до 12,7 тис. військовослужбовців. Також заявлено участь 680 одиниць бойової техніки, включно з понад 25 літальними апаратами ПКС Росії, ВПС і ППО Республіки Білорусь. Міністр оборони Білорусі генерал-лейтенант Андрій Равков 17 липня повідомив, що до складу регіонального угруповання військ входять власне частини та підрозділи збройних сил Білорусі й 1-ша танкова армія Західного військового округу Росії, частина якої має прибути на навчання.

Практична фаза навчань відбудеться на шести полігонах: Лепельський, Борисовський, Лосвіда, Осиповичі, на полігонах ВПС і військ ППО Ружанський і Доманівський, а також «…на одній ділянці місцевості на території республіки поблизу населеного пункту Дретунь…». Офіційно оголошено мету навчань — перевірка можливості збройних сил РФ і Білорусі гарантувати безпеку «Союзної держави», перевірка їхньої готовності до відбиття можливої агресії, а також підвищення злагодженості органів військового управління, польового та повітряного вишколу з'єднань і військових частин.

Офіційні представники Москви та Мінська наголосили на тому, що надіслали запрошення військовим аташе, акредитованим при оборонному відомстві Білорусі й представникам ООН, ОБСЄ, НАТО, Організації Договору про колективну безпеку (ОДКБ), СНД та Міжнародного комітету Червоного Хреста. Загалом організатори навчань пообіцяли запросити на них понад 80 спостерігачів, включно з представниками сусідів: України, Польщі, Литви, Латвії, Естонії, Швеції та Норвегії.

АВІАЦІЯ ВИЙШЛА З ПІКЕ І ПЛАВНО НАБИРАЄ ВИСОТУ

УПРОДОВЖ 2016 РОКУ ВІЙСЬКОВА АВІАЦІЯ ШВИДКИМИ ТЕМПАМИ ВІДНОВЛЮВАЛА СВІЙ ПАРК, У ЛЬОТЧИКІВ ЗБІЛЬШУВАЛИСЯ НАЛЬОТИ. ЦЯ ТЕНДЕНЦІЯ ТРИМАЄТЬСЯ Й У 2017-му

26 серпня своє професійне свято відзначили представники однієї з найромантичніших професій: льотчики, авіаінженери, авіатехніки — усі ті, хто причетний до підкорення неба й забезпечення польотів. Військові авіатори несуть цілодобове чергування в системі ППО країни, беруть активну участь у заходах щодо бойової підготовки Збройних Сил України і міжнародного військового співробітництва. Про стан та перспективи розвитку військової авіації, а також про нововведення й акценти в підготовці льотчиків — у розмові із заступником командувача Повітряних Сил з авіації — начальником авіації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майором Андрієм ЯРЕЦЬКИМ

— Андрію Миколайовичу, за останні кілька років видатки з бюджету на військову авіацію помітно збільшилися. Завдяки цьому вдалося не лише підняти рівень справності авіатехніки, а й значно наростити інтенсивність підготовки льотного складу. Чи можна сьогодні стверджувати, що процес стагнації в авіації подолано?

— Військова авіація завжди була найтехнологічнішим, а відтак і найвартіснішим родом військ. У довоєнний період, звичайно, були сплески уваги до неї. Час від часу до льотчиків прислухалися, і робилися якісь мінімальні необхідні фінансові «ін'єкції», щоб надати авіації відчуття бадьорості. Але не більше того: вона, як і решта родів військ, фінансувалася за залишковим принципом.

Останніми роками рівень фінансування потреб авіації зріс у рази, завдяки чому 2016 року високими темпами відновлювалися літаки, збільшувалися нальоти у льотчиків. Ця тенденція має місце й у 2017-му. Однак тут слід усвідомлювати, що відновлення ОВТ — процес не одного дня, і вкладені нині кошти не дадуть миттєвого ефекту. Враховуючи обсяг завдань, можливості вітчизняної авіаремонтної мережі та інші чинники, до повного «одужання» повинен пройти певний час. Це цілком природна ситуація. Якщо ж узагальнено порівняти нинішній стан із, приміром, початком цього десятиліття, то можна сказати, що авіація вже вийшла з піке і почала плавно набирати висоту.

— А де такі зрушення найбільш помітні?

— Помітними вони є практично всюди. Але передусім — у питанні рівня справності авіатехніки, що є найбільш ресурсоємним завданням. Лише у першому півріччі цього року від авіаремонтних підприємств ми отримали понад десять літаків.

> *Усім минулорічним випускникам льотного факультету ХНУПС давно присвоєно третій клас, а дехто з них впритул наблизився до другого*

— Це відремонтовані та модернізовані літальні апарати?

— Усі вони повернулися до частин після виконання першого, середнього чи капітального ремонту. Окремі з них пройшли також модернізацію: винищувачі типу Су-27, МіГ-29, літаки ударної авіації типу Су-25 та навчально-тренувальні Л-39. До кінця року плануємо отримати від авіаремонтних заводів іще стільки ж літальних апаратів. Порівняно з 2010–2011 роками за рівнем справності авіапарку ми матимемо приріст більш ніж утричі.

Маємо відчутні зрушення й у постачанні авіагасу. 2013 року більш-менш пристойний наліт мала лише обмежена кількість льотчиків зі складу сил негайного чи швидкого реагування. Решта або взагалі не літали, або мали не більше ніж десять годин річного нальоту. Цього року, так само як і протягом двох попередніх, інтенсивність льотної роботи в авіабригадах суттєво зросла. Середній наліт упродовж 2015–2016 років наблизився до 50 годин — у 2017-му буде не менше. За цей час спромоглися підготувати чимало льотчиків та штурманів першого й другого класу. У нас вже є кілька авіабригад, де немає жодного льотчика без класної кваліфікації.

— Це говорить про те, що інтенсивно літають усі без винятку?

— Хтось більше, хтось менше. Льотчики, що мають великий досвід, літають менше, для підтримання навичок їм уже не потрібні багатогодинні нальоти. Молоді ж пілоти, особливо випускники кількох останніх років, займаються інтенсивніше. До речі, усім минулорічним випускникам льотного факультету ХНУПС давно присвоєно третій клас, а дехто з них упритул наблизився до другого.

Особлива увага, звісно, нинішнім п'ятикурсникам. Вони, маю на увазі «штурмовиків» та «винищувачів», продовжують опановувати основний літак у рамках випускної льотної практики і вже здійснили майже по 100 вильотів та виконали більшу частину від запланованого. Майбутні випускники літають на складний пілотаж удень у складних метеоумовах, бойове застосування по повітряних і наземних цілях, здійснюють групові польоти в складі пари на середніх та малих висотах, а також тренуються вночі, тобто виконують програму на третій клас.

— Андрію Миколайовичу, авіація Повітряних Сил має величезний бойовий досвід учасниці АТО. Яких змін зазнала льотна підготовка і на чому нині розставляються акценти?

— Від початку року в усіх військових частинах тактичної й транспортної авіації запровадили переопрацьовані курси бойової підготовки, які покликані передусім оптимізувати процес льотного вишколу. Враховуючи досвід АТО, дещо змінилися тактичні прийоми. Додалися й нові вправи, обов'язкові до виконання перед присвоєнням класної кваліфікації. Наприклад, раніше польоти на гранично малих висотах виконувалися виключно льотчиками, які повністю опанували програму курсу бойової підготовки. Сьогодні ж такі польоти є обов'язковими для всіх.

Тепер що стосується акцентів у підготовці льотного складу. Намагаємося більше літати вночі та в складних метеоумовах, парами і групами літаків. Значно побільшало завдань на розвідку противника, бойових застосувань по наземних цілях із простих та складних видів маневру. Але так само продовжуємо готуватися й до зустрічі з повітряним противником. Перехоплення для льотчиків-винищувачів залишилося серед пріоритетних завдань.

— Перша половина 2017 року була для авіації досить активною в плані участі у заходах бойової підготовки Збройних Сил і міжнародного військового співробітництва. Якими будуть наступні півроку?

— За два останні роки кількість міжвидових заходів бойової підготовки із практичним застосуванням авіації й справді суттєво зросла. У передвоєнний період подібних навчань було 2–3 на рік, а зараз вони проводяться щомісяця. Особливо це стосується екіпажів військово-транспортної авіації, які, до речі, сьогодні майже виконали плани річного нальоту.

Не менш інтенсивно працює й тактична авіація. Вона залучається практично до всіх заходів міжвидової підготовки. Навіть навчання рівня рота — батальйон нині не обходяться без підтримки винищувачів, штурмовиків чи бомбардувальників. Сухопутний командир повинен бути впевненим: якщо на горизонті з'явиться недосяжна для його вогневих засобів ціль, то авіація обов'язково вирішить цю проблему. Тобто під час таких заходів ми працюємо в єдиній системі вогневого ураження. Для льотчиків це хороший досвід. Але авіація — не лише вогнева, а й психологічна підтримка. Піхотинець на землі завжди почувається впевненіше, коли є надійне прикриття з повітря.

Кілька слів про заходи міжнародного військового співробітництва. Незабаром визначені екіпажі ВТА братимуть участь у навчанні «Репід Трайдент-2017». Авіаційну компоненту буде представлено нашими Ан-26 та літаком С-130J Національної гвардії штату Каліфорнія (США). Скидатимемо вантажі в інтересах Сил спецоперацій та Сухопутних військ. У рамках цих навчань плануємо обмінятися досвідом з американцями стосовно підготовки та здійснення авіатранспортних перевезень, проведення аеромедичної евакуації з використанням літаків типу С-130. Отже, буде цікаво.

Спілкувався Сергій КЛИМЕНКО

П’ЯТИХВИЛИННИЙ РУБІЖ ДЛЯ АРТИЛЕРІЇ НА ПОЛІ БОЮ Є КРИТИЧНИМ

НА БЕРЕЗІ ДНІПРА РОЗБУДОВУЮТЬ МІЖВИДОВИЙ ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ РАКЕТНО-АРТИЛЕРІЙСЬКИХ ПІДРОЗДІЛІВ

Попри відносну «компактність», можливості артилерійського полігону «Дівички» дають змогу стріляти з усіх артсистем, окрім тактичного ракетного комплексу «Точка-У». Територію цієї військової частини тепер майже повністю віддано для навчання гармашів із різних видів і родів військ. І цього серпневого дня, коли на полігоні побував кореспондент «НА», тут водночас проходили відновлення боєздатності й етап злагодження артилеристів трьох бригад

Водій-механік САУ 2С1 Денис

122-мм САУ «Гвоздика» — ефективний засіб вогневої підтримки війська

Тренуються протитанкісти

…Усередині 122-міліметрової самохідки 2С1 «Гвоздика» літньої днини, коли сонце не шкодує своєї енергії, дуже спекотно. За кілька хвилин перебування в ній весь покриваєшся потом. «А хлопцям там потрібно деколи працювати годинами!» — промайнуло в голові. Кондиціонера бійці не мають. Хіба що трішки легше стає, коли відкрити всі люки, особливо кормовий. Через нього можна завантажувати снаряди й запускати свіже повітря в немилосердну серпневу задуху. Що ж, потрібно терпіти й виконувати поставлені завдання, а вже потім використовувати паузи для перепочинку в рятівній тіні дерев.

Знайомлюся з командиром гаубичної батареї (чотири САУ) однієї з танкових бригад капітаном Артемом К. Його підрозділ другий день перебував на полігоні, проводячи тактичні навчання. Хлопці якраз відстрілялися і очікують на подальші команди.

На 2017 рік надано 5,2 млн грн на розвиток «Дівичок». Більшу частину цієї суми вже освоєно

— На підготовку, опрацювання координат, наведення гаубиці й перший постріл у район визначених цілей у нас часу менше як хвилина. Кожний екіпаж уже випустив по п’ять снарядів відповідно до наданого цілевказання на відстань 5,5 км. Відпрацювали непогано: похибка влучання не перевищує 30 м, — констатує офіцер. — Для артилерії такого калібру це гідний результат. Після завершення злагодження батареї розпочнеться тренінг у складі дивізіону. Практичне відновлення боєздатності відбувається з постійною зміною вогневих позицій, КСП та різноманітними ввідними.

— Наскільки зручно почуваєтеся в «Дівичках»? — запитую в капітана.

— Власне сам «котел» полігона не надто великий, і віддалення вогневих позицій від його меж теж незначне — до 8 км, — зауважує співрозмовник. — Хоча з навчальною метою тут можна виконувати більшість вогневих завдань: як «накриття» батареєю окремих цілей, так і постановку загороджувального вогню в складі дивізіону. Жити є де, харчують непогано, воду підвозять регулярно, навіть у спеку її не бракує.

На думку співрозмовників, ускладнені бойові стрільби доцільно організовувати щонайменше двічі на рік, адже професійні навички, м’язова «пам’ять» невічні, і їх слід постійно оновлювати, тренувати. А приводів у підрозділі для перманентного практичного військового вишколу, очевидно, багато. Приходять нові люди, та й бувалим у бувальцях непогано було б відновити кондиції й на власному прикладі чогось навчити молодь.

Знайомлюся з екіпажем «Гвоздики». Навідник Григорій розповідає, що команда САУ підібралася суперова: хлопці розуміють один одного з півслова. Війна багато чому вчить: бити влучно ворога, ділитися банкою тушонки з побратимами, терпіти холод, бо двигун, працюючи, деколи демаскує машину, економити воду в спеку.

Водій-механік САУ 2С1 Денис — із Кривого Рогу. До війни був будівельником, понад рік тому підписав контракт із ЗС України. Тепер неабияк пишається тим рішенням. Завершується другий місяць доукомплектації й навчання, а він уже сумує за донецьким степом: той йому сниться, закликаючи повернутися.

— Там, у степу, якось простіше все, аніж тут. Усього отак словами не поясниш… Ніби ж і небезпека чатує, і будь-якого дня може статися загострення, але комусь там треба бути. Єдине що — сумую за дружиною, дев’ятирічною донею та домівкою. Без них важко, але руки й настрій не опускаються, бо знаю, яку важливу місію нам довірено. Справжнім військовим тепер ніколи відволікатися від своєї справи. Ось погляньте на машину — нашу королеву! До речі, моя ровесниця, 1982 року випуску. Жодного разу не підвела — з першого до останнього пострілу! Навзаєм намагаємося підтримувати її в хорошому стані: за потреби робимо цій красуні технічно-косметичні процедури, — жартує боєць.

Щойно гармати й гаубиці відстрілювалися, як підрозділи одразу починали переміщуватися полігоном. Сучасна війна показує: артилерія на вогневих позиціях може перебувати не більше як п’ять-шість хвилин. Інакше ворог може накрити у відповідь.

Нині «Дівички» розширюють функціональну спроможність здійснення вишколу. У день нашої гостини сюди тут стріляли самохідні гаубиці, БМ-21 «Град» і протитанкові гармати МТ-12 «Рапіра». Офіцер відділення бойової підготовки майор Леонід Пилипець докладно оповів про розвиток полігону та плани на майбутнє.

Наприклад, на директрисі стрільби із закритих вогневих позицій завершується ремонт спостережної вежі та командного пункту. Придбано комплект сучасних рухомих і нерухомих радіокерованих мішеней. Щоб облаштувати місце для рухомих мішеней, закуплено 200 м залізничної колії, іще на такий же обсяг рейок через майданчик у ProZorro триває процес закупівлі, як і необхідних кабелів для прокладання силових електроліній та заміни старих, закладених іще 1979-го. Підписано угоду на постачання щебеню. А шефи-спонсори облаштували артезіанську свердловину. Тепер тут своя питна вода, раніше її доводилося привозити. Загалом на 2017 рік надано 5,2 млн грн на розвиток «Дівичок». Більшу частину цієї суми вже освоєно.

— У разі надання коштів продовжимо колії ділянки рухомої мішеневої обстановки до показника 800–1000 м. Уже закуплено самохідні установки для піднімання визначених цілей, — розповідає Леонід Іванович. — Узагалі у «Дівичках» розбудовуватимуть міжвидовий центр підготовки ракетно-артилерійських підрозділів. Тут проходитимуть навчання із бойовими стрільбами відповідні батареї й дивізіони. Після розчищення території помітно зросте пропускна спроможність полігона. Уже сьогодні він здатний прийняти повноцінну бригадну артилерійську групу, озброєну навіть такими потужними системами, як 2С7 «Піон».

Геннадій КАРПЮК

Кожна з груп слухачів самотужки влаштовує табір, добуває вогонь і воду, знезаражує її, готує їжу

«РОБІНЗОНИ» В БЛАКИТНИХ БЕРЕТАХ,

АБО ПРО ТЕ, ЯК НАВЧАЮТЬ ВИЖИВАТИ Й ПЕРЕМАГАТИ В НАЙСКРУТНІШИХ СИТУАЦІЯХ У НАВЧАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ ВДВ

У цьому центрі нині кують сержантів — лідерів ВДВ, серед яких є й інструктори та бувалі в бувальцях люди, котрі знаються на хитрощах і методах бойового виживання

Одразу констатую: хлопці в тільниках постійно перебувають на навчаннях, на яких молодь захоплено дослухається порад старших товаришів і бойових офіцерів. Майже кожен із таких аксакалів десанту має власну цікаву історію виживання в екстремальних умовах. Наприклад, сержант Дмитро Павлюк служив у районі АТО в складі розвідроти 95-ї бригади. Зазнав поранення під час штурму Семенівки неподалік від Слов'янська, воював під ДАПом, шахтою «Бутовка». Нині він сержант-інструктор групи підготовки з виживання навчального центру. До речі, його дружина Яна — фельдшер, начальник кабінету групи медичної підготовки цього ж таки центру. Сім'я військовослужбовців виховує трьох доньок і сина.

— Виживання — самостійна дисципліна, уведена в бойову підготовку Високомобільних десантних військ 2015-го року. Доти вона була однією зі складових вишколу, але переважно розвідників, — пояснює сержант Павлюк. — Нині спеціалізований триденний базовий модуль проходять усі десантники: артилеристи, стрільці й навіть водії. Це своєрідний практичний мінімум навичок виживання. Перший день занять відбувається в спеціально обладнаній аудиторії. Теорію закріплюємо в польовому класі на полігоні. Люди дізнаються, які є види укриттів, багать, як дістати воду буквально з повітря. Фінальний день — практичне випробування. Слухачів ділять на групи. Кожна з них самотужки влаштовує табір, добуває вогонь і воду, знезаражує її, готує їжу. Ми вчимо науці виживати у найскладніших умовах, що робити, коли відстав від своїх, орієнтуватися на незнайомій місцевості, навчаємо особливостей виживання вночі, у спеку, холод, дощ або заметіль. Двічі на рік у центрі відбувається посилений двотижневий курс виживання.

Незалежно від місцевості існують фундаментальні основи військового виживання: укриття, їжа, вогонь і вода. Тільки зміщуються пріоритети. Приміром, у пустелі ви насамперед дбатимете про воду, а в холодному зимовому степу Донбасу підтримуватимете вогонь в якомусь укритті. Бійці мають розуміти: їхнє життя — у їхніх руках.

2015-го, коли формували навчальний центр, з методикою десантникам допомогли британці. Це були офіцери Йоркширського піхотного полку, що брав участь у бойових діях в Іраку та Афганістані. Дуже сильна сторона британців — планування. Вони традиційно доволі вдало прораховують свої заходи та операції, буквально до дрібниць. І в тому вся сіль успіху багатьох місій англійських силовиків — чудових і скрупульозних логістів, але не суперлюдей. Це означає, що таких самих результатів можуть досягати й українці.

— Американські підходи тут дещо інакші, — розповідає сержант-інструктор. — Британці схильні до індивідуального вишколу та вимогливості до особистого рівня підготовленості, а от інструктори із США відпрацьовують переважно дії в складі групи. Існують значні відмінності між рекомендаціями для виживання тих же туристів, відпочивальників, загалом цивільних і військових. Останні не палитимуть фаєри, не писатимуть на річковому пляжі демаскувальні літери SOS, не сповіщатимуть у соцмережах, якщо є доступ до Павутини, своїх координат. Нас цікавить досвід із різних ситуацій. Наприклад, ми спілкувалися з людьми, які виходили з оточення під Іловайськом. І розпитували, як вони орієнтувалися у величезних соняшникових полях з одноманітним навколишнім пейзажем. Виручали ті, котрі за найдрібнішими деталями визначали місце розташування та рятували себе й товаришів. Приміром, о сьомій ранку за декретним часом в Україні сонце точно на сході, о 13-й — на півдні, а о сьомій вечора — на заході. За годину по дузі воно долає 15 градусів. Зробивши спостереження за тінями, можна доволі точно визначити напрям потрібного руху. Саме так і було в багатьох випадках. Ми боремося за знання, даємо їх як рятівну вудочку, а не рибу у вигляді дорогого гаджета, який зазвичай вимикається, губиться в найбільш непідходящий момент. Треба вміти читати мапу й вправлятися з компасом. Нічне орієнтування — за місяцем та зорями. Хто хоче, учиться, хто не хоче, потім гірко жалкує.

Перебираємо та оцінюємо з Дмитром Павлюком різне спорядження в класі виживання.

ЦІКАВО

Техніка альтернативного харчування

В екстремальній ситуації, коли вояк перебуває далеко від своїх, можна шукати джерела білкового харчування в навколишньому середовищі. Це задні лапки жабок, личинки комах, риба, раки, яйця птахів, їстівні гриби. Одне застереження: їх потрібно термічно обробити мінімум 15–20 хвилин на шматку жерсті або в бляшанці. Наприклад, рибу можна швидко навчитися ловити руками, а для кіз майструвати ударні пастки з нейлонового паракорду — ниток, що входять до складу парашутної стропи або важкого каната.

— Візьмімо спальну систему зразка НАТО, що в рази компактніша й легша за вітчизняну та непогано зберігає тепло. До її складу входить літній і зимовий спальники, упаковані у водонепроникний чохол із гортексу. Згадую зиму 2015-го, коли виконував завдання під Спартаком і шахтою «Бутівка». Спальники мали, але без таких чохлів, тому вони були постійно вологими. Доводилося й на вогні підсушувати оті мішки для сну. Тож нашим виробникам не завадило б навчитися продукувати адекватне ситуації військове спорядження.

Виживання — самостійна дисципліна, уведена 2015-го в бойову підготовку Високомобільних десантних військ. Доти вона була однією зі складових вишколу, але переважно розвідників

Родзинкою двотижневих курсів із виживання є обов'язкове випробування. Кожному бійцю дають певний квадрат полігона зі стороною 300 метрів. І він має добу провести там сам-один. Повинен знайти це місце, зробити там непомітне тимчасове укриття. Хлопці розповідають, що найбільше тисне психологічний фактор самоти. Уночі бігають кабани, уранці шарудять у траві кози, пташки інколи видають звуки. Інструктори перевіряють, як слухач дотримується світломаскування, чи робить він понад вогнем захисний екран, яку місцину вибрав для схову, з якою розою вітрів, чи близько до води тощо. Наступної доби бійцям дають координати загального збору. Це потім допомагає під час аналізу, чому саме таке місце люди схильні вибирати в екстремальній ситуації для порятунку. Цікаво, що кожен вибирає свій варіант: це немов почерк, що підкреслює характер людини.

Сержант радить воякам дбати про те, щоб до таких схованок не могли непомітно діставатися чужинці, радить думати над унеможливленням виявлення з повітря та засобами спостереження. І рекомендує влаштовувати лігво в непролазних хащах, де багато сухих гілок, або спеціально навсібіч їх розкидати. Або розвісити сигнальні бляшанки на кущах, викопати й замаскувати пастки. Словом, умикати тактичне мислення, передбачаючи напрям появи супротивника.

Група наших десантників цієї зими їздила до Чехії на міжнародні змагання — фактично виснажливий добовий мілітарний лижний крос із суворими правилами. Приміром, там дозволяли готувати щось їстівне лише на мікровогні, треба було дотримуватися принципів маскування, заходити в печери, а ночувати зовсім без вогню. Були й незвичні перегони у втечі з полону. Наші хлопці побачили багато цікавих методик, різного спорядження й зрозуміли, як деякі партнери забігли далеко вперед від нас.

— Приміром, свої спальники ми зовсім не брали через їхні розміри й вагу порівняно із сучасними спальними системами. Та й лижної професійної підготовки ми не мали, — зізнається Дмитро Павлюк. — Перед змаганнями волонтери під Вишгородом намагалися за кілька днів постачити нам техніку швидкісного спуску. Тут нам треба ще попрацювати.

Очільник кабінету групи підготовки з виживання відділення підготовки фахівців ВДВ ЗСУ, військової розвідки та спецпризначення старший солдат Ольга Муляр каже, що психологічні аспекти дуже важливі в проблематиці виживання. На її думку, знання без психологічного налаштування нічого не варті.

Геннадій КАРПЮК

ЗА МІСЯЦЬ ДО ПОЛОГІВ ВОНА ЩЕ БУЛА НА ПЕРЕДОВІЙ

НА ЦЕРЕМОНІЮ НАГОРОДЖЕННЯ ОРДЕНОМ «НАРОДНИЙ ГЕРОЙ УКРАЇНИ» ТЕТЯНА НОВІКОВА ПРИЙШЛА В СУПРОВОДІ ВРЯТОВАНИХ НЕЮ БІЙЦІВ

На рахунку старшого лейтенанта медичної служби Тетяни Новікової із позивним «Лікар Ксю» — сотні врятованих життів і чимало бойових нагород. Вона витягала на собі бійців, прямо на передовій по-ювелірному зашивала рани… Навіть за місяць до пологів жінка не наважувалася покинути побратимів: знала, що на передовій не вистачає лікарів, тому надівала бронежилет, брала рюкзак із медикаментами і йшла виконувати клятву Гіппократа. Таня каже, що її завжди оберігала донечка, яку вона носила під серцем, бо, пройшовши Піски, Опитне, Карлівку, Водяне, не отримала жодного поранення

Коли друзі з медичного університету розмістили в соціальних мережах пост про те, що на фронті не вистачає лікарських рук, Тетяна одразу кинулась на допомогу. Планувала побути на фронті кілька тижнів, поки ситуація стане менш критичною, але...

— Командування дозволило вирушити в район проведення АТО тільки після підписання контракту і проходження військової підготовки. Під ДАПом у нас відбулася своєрідна зустріч випускників. На жаль, не всі повернулися. У перші ж дні я зустріла свого одногрупника і хорошого товариша Сашка Кондратюка, а вже через три дні він загинув. Ворог постійно доводить, що нічого святого у нього нема. Два рази наш медпункт рознесло вщент, одного разу зрешетило осколками.

На запитання, чи було важко, дівчина відповідає, не роздумуючи:

— Неймовірно важко. Термінал був усіяний пораненими. Витягували одного за одним і молили Бога, щоб тільки не помер, щоб встигнути накласти джгут, щоб дотягнути до машини і доставити в госпіталь живим. Один із моїх друзів підірвався на міні — потрібно було терміново проводити інтубацію, вентилювати легені. Якби була апаратура, у нього був би шанс, а так... Хоча, звичайно ж, я розумію: ставити таке обладнання «в полях» абсолютно неможливо.

Таня до останнього приховувала, що чекає на дитину, боялася, що командир відправить додому, бо лікарів в підрозділі бракувало

На передовій дівчина зустріла своє кохання. Разом пройшли немало гарячих точок. Приємною несподіванкою стала вагітність. Таня до останнього приховувала, що чекає на дитину, боялася, що командир відправить додому, бо лікарів же підрозділі бракувало.

— Це було свідоме рішення. Я розуміла, що моя вагітність протікає без ускладнень, і можу працювати далі. До того ж, коли довго носиш амуніцію, до неї звикаєш і практично не відчуваєш її.

Зараз доньці Тетяни виповнився рік. Вона й не усвідомлює, що її мати — справжня героїня.

Тетяна Новікова

Жінка в свою чергу сподівається, що для малечі сучасна війна буде чимось нереальним і далеким. Після декрету вона планує повернутися до рідної бригади.

— Якби не Таня з її золотими руками і холодним розумом, то не лише я, а й багато хто з бійців нашої бригади не мали б ніяких шансів вижити в тих пекельних боях, — сказав на церемонії нагородження врятований нею Арам Степанян. — Нашу вдячність не можна описати словами. А про її «цікавий» стан ми дізналися тільки тоді, коли відходили з ДАПу. Тепер Таніна манюня — «дочка полку».

Під час нагородження Тетяни Новікової орденом «Народний Герой України» їй подарували майже всі квіти, що були в залі.

— Я вдячна всім за таку нагороду. Вважаю, що є люди, які достойніші цього звання. Я просто виконувала свою роботу, — сором'язливо подякувала дівчина.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ,
Наталія ЯРМІЛКО

ПРОТЯГОМ 43 ДНІВ ПОЛОНУ ЮРІЙ ЯНИЦЬКИЙ ПЕРЕХОВУВАВ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР ІЗ СИМВОЛІКОЮ БАТАЛЬЙОНУ

Юрій Яницький

У грудні 2014 року Юрій з побратимами охороняв стратегічно важливий блокпост у селі Красний Партизан на Донеччині. Те, що українські військові контролювали перехрестя Горлівка — Ясинувата — Донецьк, значно ускладнювало взаємодію бойовиків між Горлівкою й Донецьком.

— 22 січня нас оточили, — згадує події 2015 року командир взводу Юрій Яницький. — Танки били прямим наведенням. Майже п'ять годин наш підрозділ із 24 осіб тримав оборону. Аж поки закінчився весь боєкомплект.

Чотирнадцять українських бійців разом з Юрієм потрапили в полон. Чотирьох важкопоранених терористка-снайперка застрелила впритул біля стіни будинку, який був останнім прихистком наших захисників. Решту доставили в будівлю колишнього СБУ в Донецьку.

— Над нашою позицією завжди майорів український прапор із символікою батальйону, — розповідає Юрій. — Тож коли почався бій, я його зняв, сховав під камуфляж. Бо допоки прапор підрозділу не втрачено, підрозділ існує. Нам пощастило, що бойовики поверхово перевіряли наші речі. Якби знайшли знамено в мене, напевно розстріляли б. Прапор для них, як червоне для бика.

Тиждень бойовики знущалися з полонених, а потім припинили знущання. Вони створили прийнятні умови існування й час від часу показували українських військових журналістам російських пропагандистських телеканалів, зрозуміло для якої картинки. Один із побратимів Юрія Олег, із позивним «Фінік», зумів зберегти мобільний телефон. Дивом його зарядки вистачило майже на всі 43 дні полону. Завдяки цьому хлопці підтримували зв'язок із командиром роти та рідними.

— Звільнили нас 7 березня, це був найдорожчий подарунок для моєї старшої донечки й дружини, — усміхається Юрій. — Найперше, що взяв із казематів Донецького СБУ, це стяг. Комбат приїхав, побачив прапор, потис мені руку. На жаль, у мене навіть фото того прапора не залишилося. Під час звільнення було не до того. Хотів якнайскоріше опинитися вдома, обійняти своїх рідних. А прапор залишив хлопцям у Кривому Розі.

Перед звільненням чоловіка попередили: «Якщо повернешся на передову, вб'ємо і тебе, і твою сім'ю». Та Юрій не з лякливих. Через півроку підписав контракт. Нині служить у рідному батальйоні. За його плечима не один запеклий бій. Юрій і в подальшому хоче бути військовим, навіть після війни. Каже, військова справа йому до душі.

Нещодавно у Вінниці Юрію Яницькому вручили орден «Народний Герой України».

— Для мене це найвагоміша нагорода, яку може одержати захисник України, — каже Юрій Яницький. — Адже срібло на її виготовлення збирають українці з усього світу.

Наталія ЯРМІЛКО

Роман Панченко

«ПІСЛЯ ВИБУХУ МЕНІ ЗДАЛОСЯ, ЩО СНАРЯД РОЗІРВАВ МЕНЕ НАВПІЛ...»

РОМАН ПАНЧЕНКО — ОДИН ІЗ УЧАСНИКІВ ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ НА ЗМАГАННЯХ СЕРЕД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ INVICTUS GAMES. НИНІ ВІН ЖИВЕ У ЛЬВОВІ ТА ПОСИЛЕНО ТРЕНУЄТЬСЯ У СТРІЛЬБІ З ЛУКА, АБИ У ВЕРЕСНІ В ТОРОНТО НА ВСЕСВІТНІХ ІГРАХ ГІДНО ПРЕДСТАВИТИ НАШУ КРАЇНУ

Роман завжди хотів бути десантником, тож іще 2012 року, побачивши інформацію про контрактну службу, підписав контракт із повітрянодесантною бригадою, що на Дніпропетровщині. У її складі він і вирушив у район АТО

Під час бою, який зав'язався на дорозі на Ямпіль від Красного Лиману та який тривав близько години, Роман зазнав поранення.

— По нас почала стріляти ворожа артилерія. Пам'ятаю, як раптом мене трясонуло від потужного вибуху, оглушило, і я просто впав на землю. У вухах дзвеніло. Страшними були перші думки, тоді здавалося, що снаряд розірвав мене навпіл, я не відчував ніг. Товариш, який підбіг до мене, заспокоїв, сказавши, що ноги на місці та що, найімовірніше, зачепило хребет. У мене одразу з'явилося відчуття полегшення: я цілий, хоч додому не по частинах приїду, — згадує Роман.

Як виявилося згодом, куля зачепила легені, хребет і пошкодила селезінку. У госпіталі він місяць пролежав у реанімації. Потім було три місяці складного лікування.

Опинившись в інвалідному візку, Роман завдяки своїй наполегливості та силі духу зміг пройти всі етапи відбору до міжнародних змагань серед військовослужбовців Invictus Games і потрапити в основний склад збірної України.

Опинившись в інвалідному візку, Роман завдяки своїй наполегливості та силі духу зміг пройти всі етапи відбору до міжнародних змагань серед військовослужбовців Invictus Games і потрапити в основний склад збірної України

— Після реабілітації лікарі мені порадили займатися спортом, а саме — плаванням. Про Ігри нескорених дізнався від знайомих. Спочатку хотів спробувати свої сили в плаванні, але під час першого відбору раптово захотілося постріляти з лука. Результат для першого разу був доволі непоганий. Мені сподобалося. І вже через місяць почав професійно тренуватися. Шість разів на тиждень по дві-чотири години. Дуже пощастило з тренерами, адже вони зробили неймовірне: за досить короткий час навчили мене майстерно стріляти з лука, — розповідає Роман Панченко.

Кожен учасник збірної України дістав право взяти із собою в Торонто для підтримки когось із родичів або друзів. Під час лікування в шпиталях Роман познайомився з десантником Сергієм Калитюком, який також воював в АТО й дістав важкі поранення. Хлопці разом проходили всі етапи «Ігор Нескорених», тренувалися, але на жаль, Сергій не потрапив до п'ятнадцятки найкращих. Тож Роман вирішив запропонувати Сергієві поїхати в Торонто й підтримати там українську збірну.

Олена КРУГЛЄНЯ

СЕРГІЙ МАВ ЛЕТІТИ В Іл-76, ЯКИЙ ЗБИЛИ ТЕРОРИСТИ НА ПІДЛЬОТІ ДО ЛУГАНСЬКОГО АЕРОПОРТУ. ДОЛЯ ЩЕ НЕ РАЗ ВІДВОДИЛА ВІД НЬОГО БІДУ

Отримавши п'ять кульових поранень, Сергій Калитюк не тільки вижив, але й згодом намагався випробувати свої сили у всесвітніх змаганнях серед військовослужбовців «Ігри Нескорених»

Двадцятичотирирічного дніпровця Сергія Калитюка доля випробовувала багато разів. Спочатку, коли колона машин із дніпровськими десантниками, в одній з яких мав бути й він, потрапила в ДТП. Згодом він повинен був бути в колоні десантників, яку заблокували російські окупанти в Краматорську. Також Сергій мав летіти на Іл-76, який збили терористи над луганським аеропортом. Але кожного разу доля відводила від нього біду.

У десант хлопець потрапив 2013 року, підписавши контракт зі ЗС України. Навесні 2014-го в бригаді було оголошено бойову тривогу. Частину військовослужбовців відправили на кордон із Кримом, а Сергій потрапив на кордон із РФ, у район Амвросіївки.

Прослуживши два місяці в АТО, боєць записався в протидесантний резерв (група швидкого реагування бригади. — Авт.), тому що саме тоді була потрібна допомога десантників у аеропорту Луганська.

— Нас повинні були перекинути трьома військово-транспортними літаками Іл-76. Спочатку я повинен був летіти в другому літаку і вже стояв із речами біля його рампи, чекаючи команди на посадку. Раптом нам наказали завантажуватися у третій борт. Сіли в літак, злетіли, але приземлилися в Мелітополі, де й стало відомо про збитий літак з нашими десантниками, — пригадує Сергій. — Перше, що ми відчули, коли дізналися про трагедію, це величезна злість та ненависть до ворога. Нам усім хотілося поїхати в той Луганськ і помститися за наших хлопців.

Згодом Сергій у складі підрозділу потрапив до Ізюма. А під Червоним Лиманом сепаратисти організували засідку на українських десантників.

— Коли зав'язався бій, я знаходився в третій БМД. Нас підбили, я отримав контузію. Коли опритомнів, почув голос товариша Максима, який кликав на допомогу. Дістався до того місця й побачив, що в нього сильна кровотеча від кульового поранення. Надавши першу медичну допомогу, передав його фельдшеру, який згодом підбіг до нас. Почався черговий обстріл снайпером. Фельдшер загинув першим, Максим другим, механік-водій вже був без руки після обстрілу БМД. Мені куля влучила в голову. Врятував шолом. Почав відстрілюватися й отримав іще чотири кулі в спину. Що було потім, пам'ятаю погано.

Сергій Калитюк

Прийшовши до тями, Сергій на мить розплющив очі й подумав: «Невже все скінчено».

Кілька місяців Сергій був прикутий до лікарняного ліжка спочатку в Харківському, а потім у Львівському військових госпіталях. Тепер десантник на інвалідному візку.

Попри те, що Сергій не ввійшов до основного складу збірної України, він поїде в Торонто і буде підтримувати українських спортсменів. А зараз він приїжджає до кожного тренувального табору змагань «Ігри Нескорених» і разом із другом Романом наполегливо займається стрільбою з лука, щоб уже наступного року ввійти до національної збірної.

І хоч нині Сергій Калитюк прикутий до інвалідного візка, він не втрачає оптимізму й постійно тренується.

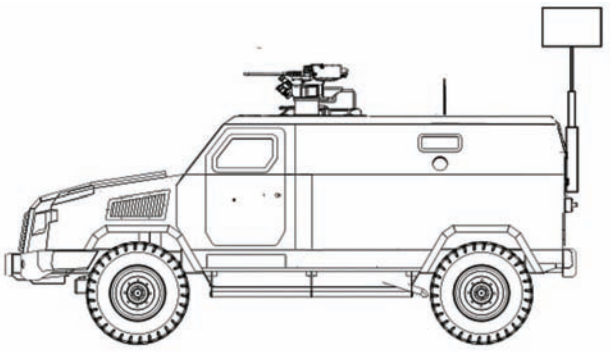
Олена КРУГЛЄНЯ

БРОНЕАВТОМОБІЛЬ «КОЗАК-2М»: ЛЕГШИЙ, НИЖЧИЙ І МАНЕВРЕНІШИЙ ЗА ПОПЕРЕДНИКА

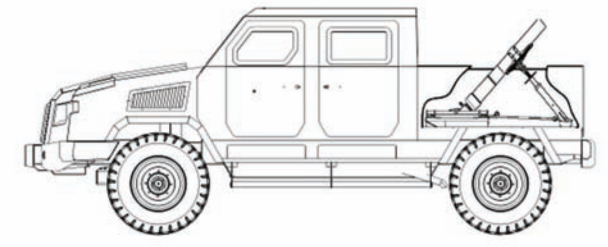
ПОСИЛЕНА КОНСТРУКЦІЯ ПРОТИМІННОГО ДНИЩА ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАДІЙНИЙ ЗАХИСТ ЕКІПАЖУ ВІД УРАЖЕННЯ ПРИ ПІДРИВІ НА МІННО-ВИБУХОВИХ ПРИСТРОЯХ — ДО 6 КГ ЗАРЯДУ В ТРОТИЛОВОМУ ЕКВІВАЛЕНТІ

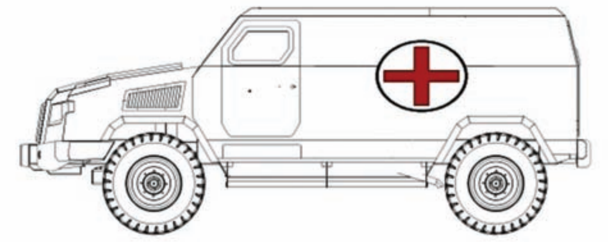
Бронеавтомобіль «Козак-2М»

Автомобіль розвідки

Машина вогневої підтримки

Санітарно-евакуаційний автомобіль

Науково-виробниче об'єднання «Практика» розширило лінійку бойових броньованих машин, створивши спеціалізований бронеавтомобіль «Козак-2М». Він призначений для перевезення особового складу, зразків озброєння, військових вантажів і майна всіма типами доріг та в умовах бездоріжжя. До речі, його попередника — «Козак-2» — поточного року вже прийнято на озброєння нашого війська

У виробництві «Козак-2М» застосували рознесене бронювання, встановивши між бронелистами протиосколковий шар зі спеціального матеріалу, що одночасно є термоізоляцією. Цей бронеавтомобіль має посилену конструкцію протимінного днища, що забезпечує надійний захист екіпажу від ураження в разі підриву на мінно-вибухових пристроях до 6 кг заряду в тротиловому еквіваленті. До речі, завдяки тому, що днище має V-подібну форму, кінетична енергія вибухової хвилі не спрямовується вгору, а розсікається по боках від нього. До того ж протимінні сидіння під час вибуху автоматично піднімаються, завдяки чому збільшується відстань від підлоги, що убезпечує бійців від ушкоджень. Корпус машини захищає екіпаж від вогню стрілецької зброї калібру 7,62 мм, осколків снарядів і мін.

За словами начальника відділу розвитку НВО «Практика» Сергія Вілкова, конструктивною особливістю та основною відмінністю «Козака-2М» від «Козака-2» є носійний корпус і незалежна підвіска. У поєднанні з кліренсом у 500 мм та вертикальним ходом коліс у 260 мм це значно підвищує показники прохідності й дає змогу долати перешкоди, недоступні для транспортних засобів із залежною підвіскою. У новій версії бронеавтомобіль вийшов легшим на три тонни. Повна маса «Козака-2М» становить 12 тонн, що робить його маневренішим. Автомобіль також має виграшні габаритні показники, зокрема, він нижчий за свого попередника, що робить його менш помітним на полі бою й ускладнює ураження.

Особливістю «Козака-2М» є носійний корпус і незалежна підвіска. У поєднанні з кліренсом у 500 мм та вертикальним ходом коліс у 260 мм це значно підвищує його прохідність

Незалежну підвіску бронеавтомобіля «Козак-2М» розраховано на 12 тонн повної маси. Вона дає змогу розмістити 13 бійців і забезпечити їм комфортні умови під час маршу на відстань до 1000 км на одній заправці в різних кліматичних умовах (від -40 до +50 градусів за Цельсієм). До того ж середні витрати пального становлять на дорогах загального призначення 24 літри на 100 км пробігу. На цей бронеавтомобіль установлено італійський турбодизельний двигун Iveco Tector з об'ємом 5,9 л та потужністю 280 к. с. Це дає змогу розвивати швидкість до 70 км/год по пересіченій місцевості та 100 км/год по шосе.

Для вогневого ураження противника «Козак-2М» озброєно бронебаштою з 12,7-мм кулеметом. До того ж вона дає змогу здійснювати коловий захист кулеметника, а наявність обертального кільця в башті забезпечує плавність її руху в різних площинах. Окрім того, екіпаж може вести вогонь з автоматів через бійниці корпусу бронемашини.

На базі бронеавтомобіля «Козак» уже створено три модифікації: транспорт для особового складу, автомобіль розвідки та штабний автомобіль. Також планується виготовлення — машини вогневої підтримки, санітарно-евакуаційного автомобіля, вантажного автомобіля та автомобіля транспортування боєприпасів, що не розірвалися.

Сергій ВОРОНКОВ

«НАДІЯ» — ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВЕРТОЛІТ

Таку назву отримав перший український вертоліт, виготовлений АТ «Мотор Січ». Його презентація відбулася у Запоріжжі на аеродромі «Мокра». Гвинтокрил особисто представив президент АТ «Мотор Січ» В'ячеслав Богуслав. «Перший український вертоліт, який ми створювали 10 років, назвали «Надія». Це наша надія на розвиток країни, на розвиток високих технологій. Цей вертоліт матиме багато модифікацій: для патрулювання доріг, моніторингу трубопроводів та газопроводів, оборонних цілей, сільського господарства, перевезення пасажирів. Віднині в Україні дано старт новій індустрії», — сказав він.

Наразі цей вертоліт проходить сертифікацію Як запевняють розробники, дальність його польоту становить 1000 кілометрів. «Надію» обладнано новим потужним двигуном із газотурбінною установкою, на ній встановлено сучасний аеронавігаційний комплекс, що значно спрощує роботу пілота. Фюзеляж на чверть виготовлений із композитних матеріалів. Вертоліт оснащений новими паливними баками, що кріпляться на зовнішній підвісці. Це дозволяє збільшити корисний об'єм вантажної кабіни, підвищити ергономічність пасажирської кабіни і збільшити дальність польоту. Про це повідомляє прес-служба Запорізької ОДА.

Інф. «НА»

БРОНЬОВАНИЙ МАЗ ІЗ МУЛЬТИЛІФТОМ ДОСТАВЛЯЄ БОЄПРИПАСИ ТА ЕВАКУЮЄ ПОШКОДЖЕНУ ТЕХНІКУ

Виставку зброї й техніки «Міць нескорених», що відбулася у святкові дні на Хрещатику, відвідало чимало киян і гостей столиці. Серед представлених здобутків вітчизняної «оборонки» — танків, БТРів, БМП, засобів артилерії та ППО — увагу відвідувачів було прикуто й до спецтехніки, зокрема спеціалізованого броньованого вантажного автомобіля для перевезення ракет і боєприпасів МАЗ-6317.

Вантажний автомобіль МАЗ-6317 виготовляє НВО «Практика» на замовлення Міноборони. Шасі складають за ліцензією в Черкасах на підприємстві корпорації «Богдан». Вантажівка спроможна перевозити ракети й боєприпаси в спеціальному броньованому контейнері. Корпус автомобіля, кабіна, паливний бак і змінний контейнер захищено, і вони витримують влучання куль, осколків мін і снарядів. Завдяки потужному мультиліфту заповнений боєприпасами броньований контейнер відтепер вивантажується за лічені хвилини. Вивільнену платформу можна використовувати для евакуації пошкодженої техніки з поля бою.

Цей сучасний транспорт може одночасно доставляти 120 снарядів до РСЗВ БМ-21 «Град». Колісна формула підвищеної прохідності 6х6 забезпечує високу маневреність та є актуальною в умовах бездоріжжя. Повна маса вантажівки становить понад 25 тонн. Завдяки двигуну ЯМЗ-238ДЕ2 потужністю 330 к. с. контейнеровоз розвиває швидкість по шосе до 80 км/год і має запас ходу близько 1000 кілометрів.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

Малі броньовані артилерійські катери проекту 58155 («Гюрза-М»)

БРОНЬОВАНІ ОБОРОНЦІ МОРСЬКОГО УЗБЕРЕЖЖЯ

БУДІВНИЦТВО МАЛИХ БРОНЬОВАНИХ АРТИЛЕРІЙСЬКИХ КАТЕРІВ «ГЮРЗА-М» СТАЛО ПОЧАТКОМ ОНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ФЛОТУ

Малі броньовані артилерійські катери (МБАК) було включено до складу вітчизняного флоту лише наприкінці минулого року. Тому ефективність їхнього бойового застосування іще залишається предметом досліджень

У результаті російської агресії 2014 року ВМС ЗС України втратили близько 80% корабельного складу. Для швидкого відновлення вітчизняного флоту виникла потреба в будівництві універсального бойового засобу, який міг би успішно виконувати завдання як у внутрішніх водоймах, так і у прибережній морській зоні. Саме це змусило військове керівництво та корабелів звернути увагу на малі броньовані артилерійські катери.

Зазвичай бронекатери такого класу призначено для охорони і оборони пунктів базування (портів), морських (річкових) комунікацій у межах територіального моря, ізоляції ділянок морського (річкового) узбережжя, захисту судноплавства на прикордонних річках, сприяння Державній прикордонній службі України в посиленні охорони державного кордону, участі в рятувальних операціях кораблів, літальних апаратів, що потрапили в біду, для участі в операціях по боротьбі з піратством, незаконною міграцією й контрабандою в акваторії Чорноморсько-Азовського басейну та участі в миротворчій операції ООН у складі міжнародних сил.

До переваг бронекатерів військові експерти відносять невеликий розмір та маневреність, які роблять їх менш вразливими за кораблі більшого класу. Виведення катера у ході бойових дій з ладу не є таким критичним для бойових спроможностей ВМС, як знищення або пошкодження великого корабля, оснащеного дорогим обладнанням та озброєнням. До того ж, зважаючи на відносно невеликі фінансові витрати на будівництво та експлуатацію, виготовлення серії малотоннажних бойових катерів є наразі економічно виправданим.

Проект МБАК було розроблено 2014 року ПАТ «Кузня на Рибальському» на основі напрацювань Державного підприємства «Дослідно-проектний центр кораблебудування» (м. Миколаїв). Він є подальшим удосконаленням катерів проекту 58150 («Гюрза»), які на початку двохтисячних проектувалися для прикордонників Республіки Узбекистан.

Перші два бронекатери «Аккерман» і «Бердянськ» будувалися на верфі ПАТ «Кузня на Рибальському» майже рік, і наприкінці 2015 їх представили на державні випробування, які тривали протягом 2016 року. Паралельно було розпочато будівництво ще чотирьох таких катерів.

Протягом усього періоду створення вітчизняного бронекатера його науково-технічне супровождення здійснював Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки ЗС України (ЦНДІ ОВТ ЗС України). Військові науковці на етапі розробки технічного проекту та під час державних випробувань добряче попрацювали над удосконаленням конструкції бронекатера та покращенням його бойових характеристик.

— Форма корпусу МБАК завдяки нахилам бортів та стінок надбудови дозволила суттєво зменшити радіолокаційну помітність катера та підвищити його балістичну стійкість, — пояснює начальник відділу ЦНДІ ОВТ ЗС України капітан 1 рангу Костянтин Олійник. — Для забезпечення міцності та стійкості до ударної хвилі корпус бронекатера збирається по подовжній системі набору (коли балки головного напрямку — опори для обшивки та переборок — спрямовано вздовж судна). Крім цього, він має виражену кілеватість (для зниження опору води під час руху та збільшення стійкості утримання судна на заданому курсі). Завдяки копіткій роботі конструкторів бронекатер отримав пристойні мореходні якості: максимальну швидкість ходу — до 28 вузлів (вузол — одиниця швидкості, що дорівнює одній морській милі на годину (1.852 км/год), дальність плавання економічним ходом — до 700 миль, автономність — до п'яти діб.

МБАК за невеликої водотоннажності має досить потужний арсенал засобів ураження: два дистанційно керовані бойові модулі БМ-5М01 «Катран-М», розташовані в носовій та кормовій частинах. Кожен БМ містить 30-міліметрову автоматичну гармату ЗТМ-1, автоматичний гранатомет 30 мм та кулемет 7,62 мм, а також дві ПТКР «Бар'єр» із лазерною системою наведення. Для знищення повітряних цілей на катері є два комплекти ПЗРК типу «Ігла». Також він здатний виставляти мінні загородження. Під час державних випробувань БМ показали пристойні результати стрільби по морських, берегових та повітряних цілях. До речі, невдовзі їхня вогнева потужність може бути підсилена ракетною зброєю.

Малий броньований артилерійський катер (МБАК) — перший з бойових катерів і кораблів, який спроектовано та збудовано за часів незалежної України. Наявність певної кількості бронекатерів у складі ВМС ЗС України дозволить нашому флоту доволі впевнено почуватися в прибережній морській зоні

На катері для спостереження за ближньою надводною та повітряною обстановкою, виявлення цілей і керування засобами захисту від зброї з лазерним і телевізійним наведенням, надання цілевказань для зброї встановлена малогабаритна оптико-електронна система спостереження і розвідки вітчизняного виробництва. Також на МБАК встановлено найкращі серійні зразки навігаційного обладнання та засобів зв'язку, які використовують ВМС іноземних держав. Бронекатер має потужні двигуни американської фірми Caterpillar (два дизель-редукторні агрегати, кожен з яких складається з головного дизеля та редуктора). Для убезпечення екіпажу з п'яти осіб від ураження стрілецькою зброєю протикулевим захистом забезпечено башти БМ на верхній палубі, оптико-електронний пристрій, ходову рубку, артилерійські та моторний відсіки, паливні цистерни, частково румпельний відсік.

Таким чином МБАК — перший з бойових катерів і кораблів, який спроектовано та збудовано за часів незалежної України. На думку фахівців, наявність бронекатерів у складі ВМС ЗС України дозволить їм доволі впевнено почуватися в прибережній морській зоні. При цьому позначити нашу присутність у дальніх районах Чорного моря згодом зможуть кораблі більшої водотоннажності — корвет, ракетний катер тощо.

Андрій ЛИСЕНКО

У МИКОЛАЄВІ ВІДРЕМОНТУВАЛИ ВОДОЛАЗНЕ СУДНО ВМС ЗС УКРАЇНИ «НЕТІШИН»

На Чорноморському суднобудівному заводі в Миколаєві нещодавно завершили ремонт водолазного судна U700 «Нетішин» Військово-Морських Сил ЗС України. Зазвичай це судно залучається до виконання підводних, технічних та суднопідіймних робіт на глибинах до 60 метрів, а також при обслуговуванні дна акваторій. Також воно використовується під час рятувальних операцій.

Ремонт судна тривав близько п'яти місяців. У «Нетішина» було замінено металеву обшивку корпусу, здійснено ремонт гвинторульового комплексу, замінено донно-бортову арматуру, проведено очищення та фарбування. По закінченні ремонтних робіт «Нетішин» успішно пройшов швартові і ходові випробування.

Нині корабель уже знаходиться в пункті постійної дислокації — у м. Очакові. Контрактна вартість ремонту становить майже 6 мільйонів гривень, повідомляє сайт Чорноморського суднобудівного заводу.

«ПОЧИНАЮЧИ З 2014-го, МИ ЩОРОКУ ЗБІЛЬШУЄМО ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ НА ПІДГОТОВКУ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ»

Директор Департаменту освіти та науки, соціальної та гуманітарної політики МО України генерал-майор Микола Садовський

Про особливості та новації підготовки офіцерського й сержантського складу напередодні Дня знань кореспондент «Народної армії» вів розмову з директором Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики МО України генерал-майором Миколою Садовським

— Миколо Степановичу, ось уже четвертий рік поспіль наше військо змушене воювати, відстоюючи державний суверенітет і територіальну цілісність нашої країни. Як цей факт позначився на відборі та підготовці військових фахівців?

— Починаючи з 2014-го ми щороку збільшуємо державне замовлення на підготовку військових фахівців. 2017 року ми теж збільшили замовлення на окремі спеціальності. Готуватимемо більше фахівців для танкових, механізованих і десантних підрозділів. Цьогоріч ми набрали втричі більше курсантів, аніж було випущено. При цьому, наприклад, у ВІТІ КПІ конкурс на факультет за спеціальністю «кібербезпека» становив 3,3 особи на місце, а серед дівчат загалом по інституту — 2. Набір у військові виші виконано на 100%.

— Скажіть, чи є преференції під час вступу у виші для учасників АТО?

— Так. І для учасників АТО, і для вимушених переселенців (докладно дивіться в таблиці. — Авт.).

— Які зміни внесено в систему підготовки кадрів у військових вишах?

— Наприкінці минулого року робоча група на чолі з першим заступником Міністра оборони ретельно проаналізувала ефективність навчального процесу в Житомирському військовому інституті імені С. П. Корольова, Військовій академії (м. Одеса), Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба та Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського. За результатами в травні проведено колегію Міністерства оборони України, на якій розглядали питання освіти й науки. І вже 1 вересня 2017 року на виконання наказу Міністра оборони України про введення в дію рішення колегії ми значно оптимізували штати більшості військових навчальних закладів. Відбулося укрупнення кафедр, створено спільні наукові центри, паралельно зменшено кількість лабораторій. Цей крок забезпечить безперервність методичної роботи та активізує наукову діяльність.

Ми продовжуємо активно втілювати реформи, до 2020 року маємо повністю досягти визначених завдань. Міністр оборони акцентує увагу на тому, що військових фахівців потрібно більше вчити безпосередньо на полігонах, а не в аудиторіях. Зазначу, що на початок 2016-го навчального року ми збільшили практичну складову до 70%. Для порівняння: раніше практика займала 30–40%, а весь інший час — теорія.

— Відомо, що цьогоріч ухвалено рішення про створення нових військових навчальних закладів.

— Так, ураховуючи, що в нас чимало вакансій командирів взводів і заступників з озброєння первинної ланки, ухвалено рішення про створення Військового інституту танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Нині ми працюємо над законодавчою базою щодо повернення фондів, які було свого часу передано від військового відомства в управління МОНУ. ВІТВ має бути створено до кінця року, а з 2018-го буде здійснено набір на інженерні спеціальності танкових військ.

Освітню програму НАТО DEEP, яку реалізували у 2013-2015 роках, продовжено до 2020-го. За півроку в її рамках відбулося 26 заходів

Окрім цього, є рішення Міністра оборони про створення військового ліцею в місті Червонограді, що на Львівщині. Львівська обласна рада та Львівська обласна державна адміністрація підтримують цю ініціативу. Днями вирушаю до Львова. Одне з питань — огляд фондів колишньої школи-інтернату, на базі якої передбачено розбудувати ліцей. 1 вересня 2018 року має відбутися перший набір ліцеїстів. За нашими оцінками, тут можна буде навчати до 400 хлопчаків. І ще одне: з Міністерством освіти та науки погоджено, що ліцей буде в складі Національної академії сухопутних військ.

— Тему створення ВІТВ жваво обговорювали в суспільстві. Що ви можете додати?

— Дехто чомусь цей крок пов'язав із можливим закриттям Академії сухопутних військ у Львові. Нині там готують командирів, а в Харкові плануються готувати інженерів. Львівська академія — це, за великим рахунком, на сьогодні найкращий навчальний заклад. Її високо оцінюють й наші зарубіжні партнери, адже тут є чого повчитися та є що показати.

— До речі, що стосується зарубіжних партнерів. Чи відбувається євроатлантична інтеграція у військовій освіті? Чи запроваджуються міжнародні стандарти?

— Ми створили у ВІКНУ те, про що домовлялися з нашими іноземними партнерами. Тепер там діє логістичний центр. Окрім цього, у 2017–2018 навчальному році вдвічі збільшилася кількість іноземних слухачів, які навчаються в наших військових вишах. До кінця 2018-го ще більше активізуємо цю роботу. Для нас це і авторитет, і чималі кошти в державну скарбницю.

— А чи працюють програми підготовки наших офіцерів за кордоном?

— Так. Освітню програму НАТО DEEP, яку реалізували у 2013–2015 роках, продовжено до 2020-го. За півроку в її рамках відбулося 26 заходів. Її націлено на підготовку науково-педагогічних і наукових працівників, які поширюють свої знання в наших вишах. Із цією метою налагоджено міцні зв'язки з навчальними закладами країн — членів НАТО, особливо з польськими.

— Чи прийшли у військові виші досвідчені бойові командири?

— Ви порушили важливу тему. Відсоток викладачів із бойовим досвідом зріс, і хотілося б, аби він був іще вищим. Але часто проблема полягає в тому, що у військах не відпускають офіцерів на викладацькі посади, і вони мають свої аргументи. Міністр оборони каже: «Є люди, які можуть учити, а є ті, які можуть керувати, воювати, проводити навчання». Отож, якщо ми відрядимо викладача, який уміє викладати, у район АТО, а на його місце візьмемо бойового офіцера, котрий не впевнений, що зможе стати педагогом, то є ризик, що створимо проблему. Тому тут потрібен дуже виважений підхід. Але, без сумніву, викладацький склад необхідно оновлювати офіцерами з бойовим досвідом, які будуть авторитетом для курсантів і слухачів.

Розмову вів Руслан ТКАЧУК

Таблиця

ПІЛЬГИ ОКРЕМИМ КАТЕГОРІЯМ ГРОМАДЯН ПІД ЧАС ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ У ВВНЗ

Цільовий прийом (квота)
вступники з-поміж військовослужбовців військової служби за контрактом вступають на навчання за цільовим прийомом, їхня квота в кожному ВВНЗ — 10% від загального обсягу прийому;
квота вступників військових ліцеїв, ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою: вступають на навчання за цільовим прийомом 12%;
квота вступників з-поміж осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України, та з-поміж осіб, місцем проживання яких є територія антитерористичної операції, — 3%.
Вступ на навчання за результатами вступних випробувань (без сертифікатів зовнішнього оцінювання)
військовослужбовці Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення й Державної спеціальної служби транспорту Міністерства інфраструктури України, які проходять строкову військову службу, — під час вступу на денну форму навчання;
громадяни України, звільнені зі строкової військової служби в рік вступу у ВВНЗ;
військовослужбовці рядового, сержантського (старшинського) складу, які служать у війську за контрактом;
студенти вищих навчальних закладів, котрі виявили бажання вступити на навчання у ВВНЗ та в подальшому хочуть служити за контрактом на посадах осіб офіцерського складу;
вступники з-поміж випускників військових ліцеїв, які закінчили навчання в рік вступу у ВВНЗ, беруть участь у конкурсі за результатами вступних екзаменів із конкурсних предметів у ВВНЗ або за результатами зовнішнього незалежного оцінювання (на їхній вибір).

ВОНА НАВІТЬ ПІД ЧАС ВІДПУСТКИ ЖИВЕ «ЗА АНГЛІЙСЬКИМ ЧАСОМ»

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА СТИПЕНДІАТКИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ КУРСАНТА АНАСТАСІЇ ГОФМАН

Нещодавнім розпорядженням Кабінету Міністрів України призначено академічну стипендію понад ста студентам вищих навчальних закладів на II семестр 2016/2017 навчального року. У цьому списку є представники вишів Збройних Сил України. Привернув мою увагу такий факт. З п'яти курсантів — три дівчини. Серед них — вихованка Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка Анастасія Гофман. Ознайомившись із такою статистикою, мимоволі подумав: це що? Свідчення позитивних змін у гендерній політиці, за якими держава забезпечує рівні можливості із чоловіками представницям прекрасної статі в усіх сферах діяльності? Також і у війську.

Саме з такого питання розпочав розмову з Анастасією Гофман, коли поцікавився, чи зазнавала вона протягом трьох років навчання проявів дискримінації. Усміхнулася, замислилась, ніби переглядала стрічку з курсантського життя, і сказала: «Нічого подібного не було, — і впевнено додала: — Звісно, цього й не могло бути в такому елітному навчальному закладі. Тим паче на нашому престижному факультеті».

Анастасія Гофман вчиться на гуманітарно-лінгвістичному факультеті Військового інституту за спеціальністю «перекладач». Опановує дві мови: англійську та французьку. Такий вибір майбутньої професії був невипадковим. Анастасія закінчила в Києві школу з поглибленим вивченням англійської. Була неодноразовим переможцем районних і міської олімпіад із наукових робіт під егідою Малої академії наук НАН України. Одне з її досліджень було присвячено творчості англійських письменників. Звісно, написала вона твір мовою Вільяма Шекспіра. Авторитетне слово з приводу майбутньої спеціальності сказав дочці батько Ігор Іванович, полковник, командир однієї з військових частин. Він висловив надію на те, що після закінчення інституту спеціальність перекладача буде конче потрібною з огляду на перехід нашої армії на стандарти НАТО. Отже, доведеться перекладати їх українською мовою.

Поцікавився в Анастасії, за які заслуги їй, єдиній із курсантів цього Військового інституту, призначили урядову стипендію? Вона знизала плечима, мовляв, не знає та й, мовляв, не їй про це судити. А от із відповіді на просте моє запитання, що найбільше запам'яталося за роки навчання, Анастасія розкрилася та з якимось піднесенням розповіла про відрядження в ролі перекладача у Міжнародний центр миротворчості та безпеки Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Анастасія Гофман

На той час канадські інструктори передавали досвід організації бойової підготовки українським військовослужбовцям, які потім мали впроваджувати його у військових частинах Збройних Сил України. Анастасія була не лише перекладачем у цій інтернаціональній команді. Вона на рівні з нашими бійцями брала участь у навчальних оборонних і наступальних боях. Виконала вправи стрільби з бойової машини піхоти, кидання гранат, штурмувала об'єкт населеного пункту. Коментуючи цю складову полігонної практики, Анастасія пояснила, виходячи з опанування спеціальністю: «Розумієте, перекладати військово-технічний текст складніше, як політичний. Якщо під час тлумачення останнього забув якесь слово, то можна швидко знайти йому замінник. А під час перекладу розмови військово-технічного спрямування, приміром, термін «ракета» не заміниш «гарматою».

На Яворівському полігоні Анастасія була також мовним зв'язковим між французькими інструкторами й нашими військовослужбовцями. А перший досвід такої практики вона здобула в Києві, коли їй довірили мовне супроводження практичних занять натовських інструкторів з їхніми українськими колегами за програмою «Універсальний солдат». Коли я слухав розповіді курсанта Анастасії Гофман про виконання цих та інших завдань, то зрозумів, чому саме її представили до призначення почесної стипендії Кабінету Міністрів України. Вона довела, що успішно оволодіває спеціальністю військового перекладача та робить свій внесок у запровадження стандартів НАТО у нашому війську.

Отже, перші висоти на шляху до спеціальності військового перекладача Анастасія вже підкорила. Попереду — найважливіша з них, як сама вона зазначила, — оволодіння досвідом синхронного перекладу. Таке навчання розпочнеться із 4-го курсу. Моя співрозмовниця багато чого розповіла про важливість такого методу. А мені пригадалося навчання 1997 року першої групи українських фахівців із питань національної безпеки в школі управління імені Джона Кеннеді Гарвардського університету. Синхронний переклад американських лекторів забезпечували четверо наших офіцерів-перекладачів. Ми мали змогу спостерігати, яка це відповідальна й морально напружена справа — наводити мовні мости між людьми різних національностей. Подумав, що такі міжнародні заходи в майбутньому випадуть і на долю Анастасії Гофман.

Анастасія читає в оригіналі твори англійських письменників та робить свій внесок у запровадження стандартів НАТО у нашому війську

А поки що вона успішно долає перші висоти до такої професійної майстерності. Ось який красномовний приклад. Вона навіть під час відпустки живе «за англійським часом». Читає в оригіналі твори англійських письменників, дивиться фільми, відстежує все нове з досвіду вивчення іноземних мов. Така вона, курсант Анастасія Гофман. Симпатична, легка на підйом, струнка як тополя, поривчаста як вітер, цілеспрямована за характером. Одне слово — урядова стипендіатка і, звісно ж, майбутнє нашого війська.

Володимир ЧІКАЛІН

КУРСАНТ-АВІАТОР СТАВ КРАЩИМ «МУШКЕТЕРОМ» У ЛИТВІ

Яскравим дебютом відзначився виступ української команди під час відкритого військового чемпіонату з аеронавтичного багатоборства, що завершився нещодавно в місті Каунасі Литовської республіки. У складі нашої команди були курсанти Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

Наші спортсмени виборювали лідерство зі стрільби, фехтування на шпагах, плавання з перешкодами, а також у баскетбольній вправі на швидкість та спритність, подоланні смуги перешкод та спортивному орієнтуванні. Вони змагалися з командами Бразилії, Еквадору, Норвегії, Швеції, Фінляндії, Данії, Чехії та Литви.

Слід зазначити, що наша команда не загубилася в такій солідній компанії й посіла призове третє місце, чим викликала чимало здивувань серед багатьох європейських професіоналів з аеронавтичного багатоборства. А третьокурсник ХНУПС Дмитро Кметюк здобув чемпіонський титул у фехтуванні на шпагах в особистому заліку.

Дмитро Кметюк

Вінничанин Дмитро Кметюк іще в юніорському віці три роки поспіль ставав чемпіоном Вінницької області з плавання.

Вступивши до Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Дмитро почав тренуватися в секції військово-спортивних багатоборств.

— Відверто кажучи, я сподівався на перемогу в змаганнях із плавання, адже за своє життя проплив, мабуть, більшу дистанцію, ніж пройшов пішки, — з посмішкою говорить Дмитро. — На перемогу ж у фехтуванні не розраховував, тому що займаюсь цим видом спорту лише півроку. Проте, як виявилося, талановиті тренери, підтримка товаришів і прагнення неодмінно перемогти допомогли мені здолати досвідчених суперників.

Виснажливі заняття спортом аніскільки не заважають Дмитрові опановувати майбутню професію офіцера. Він навчається на відмінно і тримає курс на диплом із відзнакою.

— Завдяки високим спортивним результатам команда університету отримала запрошення взяти участь в змаганнях серед військовослужбовців, які наступного року пройдуть у Швеції, а також на чемпіонат світу з цього ж виду, що проводитиметься в Китаї 2019-го. Тож у «кожедубівців» зараз чимало роботи в плані підготовки до міжнародних зустрічей. Розраховуємо лише на призові місця, — підсумував начальник ХНУПС генерал-майор Андрій Алімпієв.

Олег ПЛАКСІЙ

ІЛОВАЙСЬК.

У СЕРПНЕВІ ДНІ 2014 РОКУ РОСІЯНИ ВДЕРЛИСЯ НА НАШУ ЗЕМЛЮ ТА РОЗСТРІЛЮВАЛИ СОЛДАТІВ «БРАТСЬКОГО НАРОДУ»

Події трирічної давнини довкола Іловайська — це одна з найтрагічніших сторінок історії російської агресії проти України. Хоча багато хто з учасників тих подій воліють говорити в першу чергу про силу духу та військовий подвиг наших воїнів, які не склали зброї, і чимало з них продемонстрували зразки мужності. Нагадаємо: тоді колони українських підрозділів, які виходили з оточення за домовленостями «зеленим коридором», цинічно розстрілювали російські військові. Під час тих подій загинуло 366 українських воїнів, 158 зникли безвісті…

Підбиті батареєю капітана Коваля російські МТ-ЛБ

Улітку 2014 року підрозділи ЗС України успішно визволяли територію Донбасу від проросійських найманців. Проекту «Новоросія» залишалося існувати лічені дні. Такий перебіг подій ніяк не влаштовував Кремль. І тоді російські війська вдалися до прямого вторгнення на територію України.

Як зазначено в оприлюдненому звіті Генеральної прокуратури України, «наймасштабніше вторгнення російських військ відбулось у ніч із 23 на 24 серпня 2014 року. Сили ЗС РФ складалися з дев'яти батальйонно-тактичних груп: 3500 осіб особового складу; до 60 танків; до 320 БМД (БМП); до 60 гармат; до 45 мінометів».

Росіяни робили це підступно. З російської військової техніки було знято або замасковано тактичні знаки. Крім того, на окремі машини було нанесено розпізнавальні позначки українських підрозділів, що стало прямим порушенням ст. 37 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12.08.1949 (Протокол І від 08.06.1977).

Співвідношення військових сил України у районі Іловайська та підрозділів ЗС РФ разом із терористичними організаціями «ДНР»-«ЛНР» було таким: особовий склад — 1 до 18; танки — 1 до 11; бронетехніка — 1 до 16; артилерія — 1 до 15; «Гради» — 1 до 24.

Ще більшу кількість особового складу та військової техніки РФ сконцентрувала вздовж східної ділянки державного кордону України — 35 ротних та батальйонних тактичних груп. Перед Україною постала загроза повномасштабного вторгнення російських військ.

Як пригадує полковник Євген Сидоренко, котрий тоді був начальником бронетанкової служби ОК «Південь», першу інформацію щодо появи росіян він отримав неподалік Амвросіївки.

— Я їхав тягачем, буксирували пошкоджену БМП. Раптом нас наздогнав легковик. З нього вийшла жінка з дитиною. Замахала руками. Я дав команду зупинитись. Підійшов до неї. Вона каже: «Неподалік — російські танки. З прапорами. І солдати. Чужі солдати». Спочатку навіть не повірив, але вона наполягала, що нічого не плутає. Потім цю інформацію підтвердили розвідники.

Інформація щодо вторгнення росіян з різних напрямків надходила з різних джерел, але повірити в те, що регулярні частини російської армії без оголошення війни перетнули кордон, було важко.

Уранці 24 серпня стало зрозуміло, що висуваються саме російські колони техніки. Вони перекрили трасу на Старобешеве. Полковник Михайло Ковальский, на той час — начальник управління оперативного забезпечення ОК «Південь», разом із військовими інженерами, а це були 30 саперів з 91-го інженерного полку та з 51-ї бригади, почав обладнання позицій у районі населеного пункту Агрономічне. Вирили траншеї, а придану БМП-2 з 51-ї бригади застосовували як мобільну вогневу точку. Саме її екіпаж пошкодив новітній російський танк Т-72Б3, який згодом був захоплений нашими вояками.

Опівдні, коли наші бійці побачили висування російської колони, їм назустріч вилетіла та ж БМП «Лєшого». Декілька черг з гармати влучили в башту першого танка. У «росіянина» загорівся динамічний захист броні. Екіпаж залишив машину, навіть не вимкнувши двигун.

Це був танк новітньої модифікації Т-72Б3, прийнятий на озброєння російської армії 2012 року. Однією з особливостей цієї машини є наявність тепловізійного прицілу типу «Сосна-У» в командира і навідника.

Після удару нашої БМП в панцернику вийшов з ладу стабілізатор гармати, і його екіпаж залишив машину. За якийсь час пошкодження гармати нам вдалося усунути.

Доктор медичних наук, професор, керівник медслужби батальйону «Миротворець», Народний герой України, заступник начальника Української військово-медичної академії полковник медичної служби Всеволод Стеблюк до річниці трагічних подій під Іловайськом презентував у Національному військово-історичному музеї України свою книжку «Синдром АТО».

Всеволод Володимирович не просто свідок кривавого «зеленого коридору», який учинили проросійські терористи під Іловайськом. Він став янголом-рятівником для 87 наших бійців, яких 29 й 30 серпня 2014 року збирав у степу, що палав під українським селом Новокатеринівка, і повертав до життя.

— Час іде, стирає в пам'яті події, особистості, власне історію, — каже Всеволод Стеблюк. — Моя книжка — це спроба зупинити цей час, дати змогу і сучасникам, і нащадкам відчути ту атмосферу, у якій боронять українську землю наші воїни. Це спроба зберегти пам'ять про тих, кого вже ніколи не буде з нами, але хто залишиться назавжди в цих спогадах живим.

Презентація книжки військового лікаря Стеблюка відбувалася за участю його бойових побратимів, відомих українських письменників, видавців, слухачів Української військово-медичної академії, журналістів.

Учасники презентації висловили сподівання, що книжку буде перекладено іноземними мовами і що вона посяде своє гідне місце в літописі боротьби нашого народу за незалежну та суверенну державу.

Олександр ТЕРЕВЕРКО

СПОВІДЬ

Via DOLOROSA

Зі світанком ми вирушили... Ми вирушили в ту путь, яка для багатьох стане останньою. Ми йшли, не відаючи, що йдемо на смерть... Нічого не підозрюючи, ми ступили на нашу дорогу болю — Via Dolorosa...

Першою пішла розвідка... За нею пішим порядком основні сили нашого з'єднаного з «херсонцями» підрозділу... Вирушали один за одним за ворота депо автобуси... Ось і наша черга. Ми залишаємо таке страшне, таке набридле, але все ж таке безпечне депо...

Просто на дорозі під дверима депо — невибухла міна, стирчить із землі стабілізатор. Його хтось накриває коробкою, начебто, щоб було більш помітно, але я не встигаю зорієнтуватись і прямую на цю коробку правим колесом. І тільки крик чергового: «Док! Так міна ж!» — пробуджує мене остаточно, я в останню мить викручую кермо, пропускаючи міну під днищем «Жужі»... Ось така вийшла собі репетиція...

Виїхали за ворота... Порожні світанкові вулиці Іловайська... Просуваємося потихеньку. «Грек» і Мішка крутять головами на 360 градусів. Ми так запакувалися і брониками, і щитками, та й боєкомплектом у ріжках і в пачках, що розраховувати на швидку евакуацію чи то перехід до оборони у складках місцевості не доводиться. Тож будемо їхати та стріляти, поки смерть не розлучить нас!

Начебто все складається так, як обіцяли, — ніхто не стріляє, ніхто не нападає... Але якийсь незрозумілий чи то страх, чи то передчуття недоброго все ж таки холодять душу.

Добралися до розташування «Донбасу»... Вони вантажать своїх «двохсотих» — хлопцям треба повернутися додому теж... Колона починає розростатися, приєднуються якісь ЗСУшники...

Ми вже знаємо, що в нашій колоні везуть російських полонених десантників. І це вселяє надію, що домовленості спрацюють. Начебто все виходить... Тільки б не наврочити...

Їдемо польовими дорогами. Ось комбат став і фільмує на телефон нашу колону. Треба виглядати гарно, це ж для історії! Як на параді, випростую спину, віддаю честь і їду. Ці кадри вже історія. Історія найбільшої трагедії в новітній історії України... А фото, зроблене комбатом, стане останнім фото нас на «Жужі» в такій компанії на цій війні...

Зупинилися за Многопіллям... Щось там не складається? Що ж саме? Чи, може, вже ніхто нічого не обіцяє... Поряд проходить комбат...

— Що там, комбате?

— Та вони весь час різні вимоги висувають…

Минуло ще з півгодини... Знову прямує Тетерук...

— Андрію, ну що?.. Все не так, як обіцяли?

— Вони вимагають здати зброю і техніку... Але це — точно дорога в полон... Ні, ми на таке не підемо...

Десь далі, за кілометр чи два, пролунали перші вибухи... І практично одразу в радіостанції комбата голос Руслана Хомчака:

«З боєм — уперед! Швидкість максимальна, вперед!»

НЕ МОЖНА ЗАБУТИ

Того ж дня, 24 серпня, свій перший бій прийняла 2-га батарея протитанкового артилерійського дивізіону 51-ї бригади капітана Костянтина Коваля, до речі, повністю укомплектована мобілізованими бійцями. Під Кутейниковим їм вдалося підбити російську БМД еліти російської армії (331-го парашутно-десантного полку 98-ї повітрянодесантної дивізії). Тоді були вперше за війну захоплені в полон російські вояки — 10 десантників під командою старшого сержанта Олексія Генералова у розпачі пішли в напрямку села Дзеркальне, де потрапили до рук розвідників 51-ї бригади під командуванням сержанта Володимира Козака.

26 серпня батарея капітана Коваля, в якій на ту мить залишилися дві з п'яти гармат, прикривала дорогу від Кутейникова до Іловайська. Над горизонтом ставала дедалі більшою хмара з куряви, яку здіймала колона російської «броні», що наближалася. Батько двох дітей, 32-річний артилерист Костянтин Коваль, був єдиною перешкодою на шляху російських зайд на цьому напрямку. Одна його «Рапіра», поспіхом замаскована зрізаними гілками, стояла на дорозі до Іловайська, а друга — південніше від Многопілля.

Хвилини не спливали — вони шалено відлітали у вічність. Уже був готовий до бою і трофейний Т-72Б3. Поруч у капонірі стояв пошкоджений у бою наш Т-64БВ. Біля нього — танкісти.

Полковник Євген Сидоренко стрибнув у люк механіка-водія. Двигун ревонув, викинувши хмару сірого диму.

— Хлопці (звернувся до танкістів. — Авт.), сядьте хто-небудь у танк! Я покажу, на що натискати! — уже не кричав, а майже хрипів він. Голос був зірваний. Пекло сонце. Бійці мовчки відводили очі. Офіцер зрозумів, що в танк ніхто не сяде…

…Долетів перший, хльосткий і дзвінкий постріл довгоствольної «Рапіри». Це відкрила вогонь гармата Коваля. Навідник солдат Віталій Лукащук поцілив у головну російську МТ-ЛБ. Та заклякла і за секунду спалахнула. Полковник Сидоренко витиснув педаль до упору — танк буквально стрибнув уперед. Трохи притримав важіль, розвернувся і вискочив на дорогу. Очманілі росіяни сипали чергами, це було гучно, але не прицільно. Густий чорний дим від підбитої «мотолиги» закрив інші машини. По броні почали цокати кулі. Вискочити з люка, стрибнути на башту, «солдатиком» пірнути у правий люк і вдарити з кулемета — на все пішло кілька секунд… Ще один постріл з «Рапіри», потім ще. Згодом на допомогу прийшли бійці із «зушкою».

Потім від куль загорівся динамічний захист на башті танка, дим виїдав очі. Стрілянина вщухла. На дорозі горіли російські бронемашини. Євген Сидоренко зрозумів, що можна відвести танк. Бій виграли!

Але то був лише локальний успіх...

Окремо слід згадати командира 51-ї бригади полковника Павла Пивоваренка. Він очолив бригаду у травні 2014 року.

У липні 2014-го 51-ша бригада разом із іншими підрозділами звільнила міста Сєвєродонецьк та Лисичанськ, а також важливий залізничний вузол станцію Попасна. Загалом бійці бригади повернули під контроль України понад 20 населених пунктів.

22 серпня 2014 року полковник Пивоваренко на ст. Дачна (Курахове) очолив батальйонну тактичну групу бригади, що прибула з Рівного. Полковник отримав наказ вирушити на допомогу військам, що перебували в оточенні під Іловайськом. І їм таки вдалося прорватися на допомогу своїм, але у складі не більше роти.

> *Інформація щодо вторгнення росіян з різних напрямків надходила з різних джерел, але повірити в те, що регулярні частини російської армії перетнули наш кордон, було важко*

Уранці 29 серпня він очолив одну з колон. Їхав на броні БТРа попереду колони підрозділів 51-ї бригади та 40-го батальйону територіальної оборони «Кривбас». Поблизу села Чумаки російські війська, пропустивши половину колони, відкрили вогонь зі стрілецької зброї, мінометів, а потім — із САУ «Нона». Вибуховою хвилею комбрига скинуло з БТРа. За мить полковник уже був на броні БМП, що рухалася слідом.

Бойова машина наздогнала колону, коли та в'їжджала в урочище Червона Поляна. Праворуч з поля росіяни відкрили вогонь. Там стояло чимало танків, БМП, гаубиць.

Наші хлопці відкрили вогонь у відповідь. Частина колони змогла піти в бік хутора Горбатенка та Новокатеринівки. БМП, на якому їхав полковник Павло Пивоваренко, також вдалося вирватися з Червоної Поляни та проскочити хутір Горбатенко, де прийняли бій з російськими десантниками бійці підрозділів МВС «Дніпро-1», «Миротворець», «Херсон» та «Світязь».

Як розповів генерал Юрій Мельник, Павло Пивоваренко, вже поранений, зіскочив з підбитої БМП та сів у «таблетку». Тієї ж миті в неї влучив снаряд. Полковник Пивоваренко загинув.

З невідомих причин прізвища Павла Пивоваренка не було в офіційних списках ані загиблих, ані полонених, ані зниклих безвісти… Його поховали під номером 3191 на Кушугумському кладовищі у Запоріжжі. Лише 2015-го ДНК-експертиза встановила, що загиблий № 3191 — це Павло Васильович Пивоваренко. Перепоховання героя в Києві відбулося 22 липня 2016 року.

Другу колону, що мала виходити південним маршрутом, очолив полковник Олексій Грачов, який перед тим деякий час командував батальйонною тактичною групою 93-ї механізованої бригади.

У колоні полковника О. Грачова загалом було близько 650 бійців, а ще два танки: трофейний російський Т-72, який виводив полковник Євген Сидоренко, та Т-64БВ із складу 93-ї бригади.

Танк Т-72 та майже вся бронетехніка з колони встигнули проминути с. Червоносільське. Друга частина колони з переважно автомобільного транспорту розтягнулася на шляху між Многопіллям та Червоносільським. Російські війська відкрили по ній вогонь з гранатометів та мінометів, а потім і з танків. У тому бою загинув полковник Олексій Грачов.

Євген Сидоренко укомплектував екіпаж танкістами 17-ї танкової. За командира танка сів Сергій Ісаєв, механіком-водієм — Сергій Мартинюк. Сам Сидоренко зайняв місце навідника-оператора.

Бій почався вдало — Сидоренку вдалося підбити російський танк та ще три легкі броньовані машини — БМП та БМД.

По танку вели вогонь з різних боків, але майстерність Сергія Мартинюка раз за разом рятувала бойову машину. Було декілька влучень, але панцерник та екіпаж рятував динамічний захист.

Як пригадує той бій сам Євген Сидоренко, він навіть не відразу збагнув, що в танк влучили. Але другий удар, немов молот, вдарив по огеленій броні. Полковник встиг вистрелити ще, але третій вибух розірвав гусеницю. Витягнувши механіка, поранені танкісти сховалися між пагорбами. Вночі вдалося вийти до своїх…

Олександр ШУЛЬМАН

ФРОНТОВОГО ЛІКАРЯ

— Комбате! В пекло?

— Уперед, швидко!

Усе миттєво завелося, пихнуло вихлопними газами і рушило... Рушило дорогою... Що було далі — важко описувати. Не тому, що болісно згадати... А тому, що вся дорога від Многопілля до Новокатеринівки (а це майже 40 кілометрів) у пам'яті закарбувалася як суцільний жах... Жах поза межами реальності. Поза розумінням тодішнього стану...

«Господи, благослови! Захисти і спаси нас, Господи, своєю благодаттю!»

Рвонули і ми... Попереду — автобуси, трохи праворуч — вантажівки... Проїжджаємо повз якісь корівники... Починає тріскотіти кулемет, долітають короткі автоматні черги... Щось просвистіло повз ніс... Ага, ось вони — наші кулі, які поки що не наші... Береже Господь... «Грек» починає строчити у відповідь... Мішка й собі розвертається та починає торохкотіти в мене за спиною...

Входимо у смугу щільного вогню... Відчуваю буквально, як повітряною хвилею обдає носа... І ця не моя... Треба прикриватися! А дорога така вузька... Нею суне наш автобус, який з усіх вікон лупить (стріляє) у бік ворога... З двадцяти стволів...

Все ж, не випробовуючи долю на прихильність (ще буде можливість) та власну голову на міцність, пірнаю за автобусом у кювет... Так і їдемо... Автобус, мов вогняний їжак, стріляє та суне по дорозі, а ми нахилені на 45 градусів, можна сказати, раком їдемо в кюветі... Та раптом по автобусу вдарили з чогось важкого... Запалав... Крики болю, матюки... Хлопці, хто як може, вистрибують з автобуса... Забираємо двох чи трьох... Вже в кузові, не спиняючись, «Грек» із Мішкою їх перев'язують...

Знову вирулюємо на дорогу — трохи промчати по прямій, наздогнати техніку, що пішла вперед. Без броні ми не виживемо!

Вибухи! Зовсім поряд, бо від них кидає «Жужу»... «Жужа» невідомо як долає балки, лісосмуги... Там, у лісосмугах, відбувається щось страшне... Наші та не наші... Почавлені тіла в напівзасипаних окопах — це наші танки рвонули через «зеленку», в якій окопалися росіяни... Все їде, біжить, рухається.

Вибух! Іще один автобус запалав. З автобуса вискакує Влад Ковальов і тягне на собі бійця... Перемотані рука, нога... Без свідомості...

— Сєво, тримай...

— Владе! Давай сюди! Давай з нами! Залазь у кузов, під запаску...

— Ні, там — наші... В «зеленці»... Все буде добре!

Він назавжди залишиться в моїй пам'яті.

З кожним наступним десятком метрів ситуація ставала ще хріновішою... По повній по нас працювали АГСи... Їхні гранати розривалися чергами по дві-три-чотири, дірявлячи осколками все живе... Падали з криками болю хлопці... Суцільна картина апокаліпсису: вогонь, дим, вибухи... Тіла, що розриваються в тебе на очах...

Ось біжить хлопець... Біжить до нас, ще трохи — і ми підхопимо його... І раптом зі звуком, немовби розбивається кавун, розлітається його голова...

А все заглиблюємося в пекло... І що далі — то щільніший вогонь, то важчі снаряди лягають навколо нас... Нас уже не просто обдає гарячим повітрям, нас конкретно підкидає цими вибухами!

Колони вже немає... Є велика кількість різної техніки, яка намагається вийти з цього вогняного пекла... І на цій техніці їдуть люди... На броні, в кузовах машин, на причепах...

...Наздоганяю «беху» та прилаштовуюся збоку... І раптом у неї влучає щось важке... І таке, що з броні злітають хлопці, сиплються на нас частини тіл... Плямкають об капот, падають долу... І ще потужніший вибух — це боєкомплект у «бесі»... Час немов ущільнився до неможливого: над нами, повільно перевертаючись, оповита сизим димком, летить пласка башта БМП... Я навіть бачу, що вона — без гармати, бачу номер та білі смуги... Втискаю педаль газу в підлогу...

Пекло не закінчується! Ми продираємося крізь суцільну стіну вогню... Пристріляні дороги, «зеленки»... Наша важка техніка звертає з дороги та прямує через поле соняшників... Росіяни переносять вогонь на поле, точніше, на колію, якою їде техніка. Туди летять гранати СПГ, туди б'ють АГСи...

А їхати треба... Звертаю з колії та прямую в глиб соняшникового поля... Кудись їду, пробиваючи собі шлях через соняхи... «Жужа» «мордою» валить міцні стовбури, нас обсипає насінням, листям, сміттям... Тисну на газ... У машині — сім чи вісім бійців... Ідемо по полю, підминаючи соняхи... І на спідометрі 80 км за годину! Напевно, янголи несли нашу «Жужу»...

Вискакуємо з поля через лісосмугу (тіла, тіла, тіла, невідомо чиї... Форма не наша, світло-зелена «цифра») на галявину — і, о Боже, опиняємось у мертвій зоні танка... Нашого танка! Я максимально тисну на газ, але танк не відстає... Механік-водій не бачить мене... Не бачить «Жужу»... Ще трохи — і він розчавить нас, як інший танк розчавив на наших очах легковик («Таврію» чи то «дев'ятку»), перемоловши гусеницями і хлопців, і метал... Мої хлопці в кузові починають прикладами гамселити по броні... У цей момент я все ж таки роблю віраж, вискакуючи з колії танка... Із «Жужі» випадає Ігор, котиться по полю. Закладаю другий віраж, ось він скаче на одній нозі, підхоплюємо його...

Далі — суцільна стіна вогню, диму, смерті... Палає все: підбиті машини, кущі, трава, земля... Ми їдемо...

Вириваємося на рівне... Все, тут немає нічого... Тільки попереду суне на спущених шинах КрАЗ-понтонник... Остання надія... Треба його доганяти... 20 метрів до КрАЗа, 10, 5...

Га-а-ах! У КрАЗ влітає ракета. Гаряча хвиля б'є в обличчя!

— З усіх сил тисну на гальма, намагаючись не влетіти в палаючу вантажівку.

Дзе-ень! Металево ляскає по вухах...

«Авва Отче, усе Тобі можливе: віддали від мене цю чашу! Та не що я хочу, а що Ти» (Мр. 14:36).

Усе накрила темрява...

Уривок з книги «Синдром АТО» Всеволода Стеблюка. Друкується зі скороченнями

ЯК ВОНО, СЛУЖИТИ УКРАЇНСЬКОМУ ОФІЦЕРУ В ОКУПОВАНОМУ ДОНЕЦЬКУ?

ТРИВАЛИЙ ЧАС УКРАЇНСЬКІ ОФІЦЕРИ В СКЛАДІ СПІЛЬНОГО ЦЕНТРУ КООРДИНАЦІЇ ТА КОНТРОЛЮ ЗА ПРИПИНЕННЯМ ВОГНЮ НА РОТАЦІЙНІЙ ОСНОВІ ВИКОНУЮТЬ ЗАВДАННЯ В ОКУПОВАНОМУ ДОНЕЦЬКУ. ПРО ТЕ, ЯК ПРОХОДИТЬ СЛУЖБА НАШИХ ВІЙСЬКОВИХ В ОТОЧЕННІ РОСІЙСЬКИХ НАЙМАНЦІВ, РОЗПОВІВ КАПІТАН 3-го РАНГУ ВОЛОДИМИР ГРАБИНСЬКИЙ

Нас зустріли на «нулі», на ділянці поблизу Донецька. Ми перейшли «стрічку» й поїхали в штаб СЦКК, розташований в одному з приватних будинків. Обшукали нас двічі: спочатку на першому блокпосту, а потім уже в самому штабі. Забрали мобільні телефони й флешки. Ми розмістилися, трохи перепочили, бо вже через кілька годин наш перший виїзд в район обстрілу

Поїхали у військовій формі, попросили зняти лише шеврони. Супроводжували нас: БТР з бойовиками, представники російського СЦКК та їхнього МНС, а ще два офіцери ФСБ постійно знаходилися поруч. У населеному пункті, де ми мали зафіксувати обстріл, нас зустріли, м'яко кажучи, неприязно. Хтось перед цим люб'язно нашептав, що привезуть полонених «укрівських» артилеристів. Спочатку якась бабуся налетіла зі стандартними фразами: «Фашисти, бандерівці, вбивці!», потім людей побільшало, відповідно й зріс градус напруги. Зрештою дійшло до того, що в якийсь момент нашій охороні довелося розганяти найбільш розлючених жителів. Після цього випадку нам заборонили працювати у формі.

Загалом перед нами стояло завдання фіксувати обстріли й передавати дані нашій стороні СЦКК. Ми не дуже-то здивувалися, коли про деякі з них нам або просто не говорили, або не пускали на місце «прильоту», аргументуючи таке рішення «військовою таємницею».

Жили і працювали ми на околиці Донецька, тому було добре чути, що окупанти застосовують важке озброєння. Звичайно, ми намагалися вплинути на ситуацію через російських офіцерів СЦКК, але ті запевняли, що це ведуть вогонь Збройні Сили України. До речі, розрізнити по звуку «вихід» і «приліт» здатні навіть напівглухі...

Майже кожного дня пропонували тісніше співпрацювати з росіянами. Перші декілька тижнів працювали без Інтернету, але навіть коли він з'явився, всі контакти із зовнішнім світом жорстко контролювалися. Телевізор ми не дивилися принципово: там не транслювалося жодного українського каналу, а після перегляду «сепар-новин» починала боліти голова. Користуючись цим, росіяни вигадували різні нісенітниці, щоб нас подратувати.

Якось під час сніданку підходить до мене ефесбешник і каже: «Ми прорвали вашу оборону, і війська прямують на Київ. Через декілька днів тобі не буде куди повертатися». Я мовчу, дивлюся на нього з посмішкою, бо знаю, що він таким чином розважається. Із наступних його слів розумію,

Капітан 3 рангу Володимир Грабинський

для чого взагалі починалася ця розмова: «Ти справляєш враження розумного хлопця й усвідомлюєш, що ви приречені. Отже, маєш шанс покращити своє життя: тобі потрібно лише прийняти правильне рішення».

На такі пропозиції завжди відповідав однаково: «Я не зрадив у Криму, то чому ви думаєте, що з того часу щось для мене змінилося?» Після цих слів зазвичай вони замовкали до наступної, не менш «унікальної» пропозиції.

Обробляли вони нас постійно. Думаю, що навіть приязне ставлення російського генерала, який керував у Донецьку російською стороною СЦКК, теж було елементом гри. Він увесь час наголошував на тому, що ми справжні офіцери, і намагався у всіх питаннях піти нам назустріч. Показово принижував при нас «офіцерів» так званих республік — такий собі добрий дядько. Утім, вірити доброті окупанта так само небезпечно, як і поцілунку гадюки.

Окрім росіян, які входили до складу СЦКК, ми неодноразово бачили людей у російській військовій формі, новенькі КАМАЗи, БТРи, танки — все це одразу впадало в око. На запитання, звідки тут усе це, вони з посмішкою відповідали, що, мовляв, «знайшли в шахтах» або «купили у воєнторзі».

Поблизу нашого будинку було розташовано якийсь підрозділ. Ці вояки навіть шеврони ЗС РФ не знімали. Що то за військові були, не знаю, однак декілька разів бачив, як вони виїжджали на техніці, зібрані по-бойовому, у напрямку «нуля». Ми мали змогу поспілкуватися із російськими інструкторами, які тренували танкові підрозділи. Ці типи теж не приховували, хто вони, казали, що за день роботи на Донбасі отримують 60 доларів надбавки до основної зарплати. І хоча росіяни не люблять США, все ж таки перевагу в фінансових розрахунках надають саме американській валюті.

Ми неодноразово бачили людей у російській військовій формі, новенькі КАМАЗи, БТРи, танки — все це одразу впадало в око. На запитання, звідки тут усе це, вони з посмішкою відповідали, що, мовляв, «знайшли в шахтах»...

Що стосується тих місцевих, які служать у НЗФ ОРДЛО, то мені здалося, вони геть деморалізовані. Російські куратори ставляться до них із відвертою зневагою: зарплатня невелика (за моєю інформацією — до 14 тисяч рублів), яку інколи не виплачують по декілька місяців, а піти звідти не можуть — бояться розправи.

Взагалі народу на вулицях міста небагато, але всі якісь затуркані та зневірені. Одного разу, прямуючи на точку, ми спостерігали таку картину. На узбіччі дороги стоїть недешевий джип, до нього під'їжджають місцеві «беркутівці», під стволами автоматів виводять з іномарки двох чоловіків, кладуть їх на землю, а самі сідають на їхні місця й кудись їдуть. Наш супровід мовчки за всім цим спостерігав. Коли ж «беркут» залишив місце пограбування, ефесбешники підійшли до нещасних автовласників, про щось із ними поговорили, потім повернулися, й ми теж поїхали далі. На запитання, що це було і чому вони не втрутилися, просто відповіли: «Це не наша справа». Ось таке воно, непередбачуване життя на окупованих територіях...

Запасав Олександр ЗАВТОНОВ

КУДИ «ЗНИКАЄ» З МІСЦЬ ВІДВЕДЕННЯ ВАЖКЕ ОЗБРОЄННЯ БОЙОВИКІВ?

Спостережна місія ОБСЄ заявляє про відкриття нових патрульних баз у районі АТО. Про це заявив перший заступник голови місії ОБСЄ в Україні Олександр Хуг.

— Зараз спостережні бази місії ОБСЄ працюють у Стаханові, Дебальцевому, Горлівці та інших непідконтрольних районах. Найближчим часом ми плануємо повторно відкрити базу у Станиці Луганській, — повідомив Олександр Хуг. — Остання передова патрульна база, яку ми відкрили, розташована у м. Попасна Луганської області. Це місце, де на постійній цілодобовій основі розташована команда спостерігачів. У світлий час доби вони будуть здійснювати патрулювання в цьому районі вздовж лінії зіткнення — пішим способом або на автомобілях. У нічний час перебуватимуть на базі й здійснюватимуть моніторинг. Маршрути спостереження пролягатимуть до кордону з Російською Федерацією.

За словами першого заступника голови місії ОБСЄ в Україні, зараз на Сході працюють понад півтисячі спостерігачів по обидва боки лінії фронту. А з початку року спостерігачі зафіксували понад три тисячі випадків застосування бойовиками важкої зброї, забороненої Мінськими угодами. Також він наголосив на перешкоджанні місії ОБСЄ.

— Дехто стверджує, що місія — сліпа. Але це не тому, що ми дивимося крізь пальці, а тому, що нам не дозволяють дивитися, не дають такої можливості. У багатьох випадках нашим спостерігачам перешкоджають робити те, що вони мали б зробити. Той факт, що місію не допускають у певні окуповані райони, може вказувати на те, що там ховають щось, чого місії не варто бачити. Але ми все одно будемо виконувати свої зобов'язання, — додав Олександр Хуг.

Також на окупованому Донбасі спостерігачі Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ зафіксували чергове переміщення військової техніки. Зокрема у селищі Мирне на вантажівки-платформи завантажували чотири танки Т-72, а також помітили танк Т-72 на причепі-платформі на північній околиці Сорокиного.

Окрім того, на околиці Кришталевого зафіксовано чотири танки Т-72, які пересувалися на південь, і переміщення танка Т-64 в селі Сміле. На башті танка і на стволі головної гармати були помічені сліди горіння, а на башті відсутні люки, не було кулемета.

ОБСЄ було вкотре зафіксована присутність на Донбасі російських збройних формувань. За словами Хуга, спостерігачі спілкувалися з людьми, які називалися військовими РФ і мали знаки розрізнення країни-агресора.

Окрім цього, кілька днів тому представники місії знову констатували наявність у тимчасово окупованих районах Донбасу шести самохідних гаубиць (2С1), не відведених за лінію розмежування. Періодично в бойовиків з місць постійного зберігання відведеної зброї «зникають» РСЗВ та гаубиці. Швидше за все, «зникла» техніка знову буде підступно «повністю дотримуватися Мінських домовленостей». Вочевидь, саме через це спостерігачів постійно не допускають до певних місць. Є що приховувати. Загалом тактика бойовиків із настанням «шкільного перемир'я» суттєво не змінилася. Вони й надалі самі відкривають вогонь, звинувачуючи потім в обстрілах українських армійців.

Тож чи вплине збільшення кількості спостерігачів на виконання окупантами взятих на себе зобов'язань, покаже час. Сподіваюсь, чергова фіксація присутності російських військових і констатація використання важкого озброєння силами НЗФ змусить більш рішуче реагувати міжнародну спільноту. Однак, як свідчить досвід, бойовики не надто переймаються конфіденційністю, адже знають, російські ЗМІ «прикриють» будь-який злочин окупантів.

Підготував Дмитро ЗАВТОНОВ

ЧОГО ХОЧЕ ПУТІН?

ЯК І БУДЬ-ЯКИЙ УЗУРПАТОР — УТРИМАТИСЯ ПРИ ВЛАДІ, І ДЛЯ ЦЬОГО «ВСЕ СРЕДСТВА ХОРОШИ»

У Великій вітальні «Народної армії» — Девід Саттер, американський журналіст, який спеціалізується на тематиці СРСР та Росії. Був спеціальним кореспондентом Financial Times, The Wall Street Journal, Радіо «Свобода» в Москві, а також науковим співробітником в Інституті Хадсона та Школі фундаментальних міжнародних досліджень при Університеті Джонса Хопкінса. У грудні 2013 року Девід Саттер приїхав у Київ і намірився звернутися в російське посольство для продовження візи, однак йому відмовили: «Компетентные органы решили, что ваше дальнейшее присутствие на российской территории нежелательно». Як оповістила 15 січня 2014 року британська газета The Times, причиною відмови на в'їзд у Росію послужила книга Саттера 2003 року Darkness at Dawn («Пітьма на світанку»), в якій стверджується, що вибухи житлових будинків на периферії РФ та в Москві були провокацією ФСБ, яку спланували, щоб об'єднати Росію навколо Володимира Путіна

Девід Саттер, американський журналіст

— Девіде, в Україні нещодавно вийшли друком ваші нові книги «Вік безумства» та «Менше знаєш, міцніше спиш». Який головний мотив цих видань? Що спонукало вас до важкого дослідження трагедії, яка зараз відбувається в Росії, де диктатура й терор заважають людям спокійно жити і навіть спати?

— Роботу над цими книжками розпочав 2013 року, коли в Україні спалахнула Революція гідності. Я бачив, який виклик вона кидає сусіду на сході. Звичайно, в мене з'явилася дуже серйозна мотивація глибше висвітлити те, що саме відбувається по цей бік колишньої «залізної завіси», і водночас зрозуміти, як російські ЗМІ маніпулюють західною думкою про РФ.

Населення РФ донині не знає всю правду про «Норд-Ост» і Беслан, але найбільший секрет, звичайно, у підриві житлових будинків, у результаті чого Путін став президентом

— Організувавши втечу Януковича й у такий спосіб обґрунтувавши мем «хунти, що захопила владу в Києві», Кремль розпочав гібридну агресію проти України — в Криму та на Донбасі. Українсько-російський конфлікт спочатку далеко не всіма був сприйнятий адекватно. Що саме формувало уяву західного світу про пострадянський простір?

— Якщо говорити про Росію, то Європа і США ставилися до неї дещо поверхнево, адже були зосереджені на власних проблемах. Громадяни, вони ж виборці, Заходу часто не мають ані часу, ані бажання вникати в проблему, яка для них чужа. Зазвичай вони отримують інформацію із західних джерел і довіряють їм. Водночас американці та європейці досить консолідовано реагують на ставлення своїх урядів до зовнішніх викликів. Скажімо, якщо керівництво США заявляє, що Єльцин — уособлення демократії, ми будемо в це вірити. Якщо Буш сказав, що він дивився в очі Путіна й бачив його душу, ми будемо уявляти, що російський лідер щирий. Якщо президент Обама проводив політику «перезавантаження» щодо РФ, то ми гадаємо, що так і треба. Безумовно, важливо й те, що людина читає чи дивиться, однак, на мою думку, наявна занадто велика орієнтація на офіційну позицію країни. Із часу Революції гідності в Україні пройшло чотири роки, і ми бачимо, як змінилося ставлення Заходу до РФ. Мине небагато часу, і стануться ще грандіозніші переоцінки. Поверховий підхід до російського режиму відійшов у минуле.

— По суті, своїми книгами ви намагалися пробудити людей від сну. Саме для цього берете іронічну приказку: менше знаєш, міцніше спиш. Хочете, щоб люди дізналися більше і прокинулися від того незнання, штучного чи добровільного, яке підтримується російською пропагандою? Яка мужність, на ваш погляд, нині потрібна для подолання того цинізму, що домінує не тільки в російських владних органах, але й у мас-медіа?

— Так, є проблема, адже коли росіяни почнуть розуміти і приймати правду, постане питання: що з нею робити? Нині вони відчувають, що можуть дуже мало, щоб змінити ситуацію, тому, як їм видається, абсолютно недоцільно знати правду. Її зараз доволі успішно замінює російське телебачення, що створює «паралельну» реальність.

Я намагався писати правдиву історію. Мої книги орієнтовані не лише на Захід, але й на російських читачів. Сподіваюсь, що вони стануть чимось на кшталт посібників із пострадянської Росії, де всі найголовніші події висвітлено чесно. Приміром, зараз мало хто в Росії пам'ятає, що 1993 року Єльцин незаконно розігнав парламент. І більшість суспільства навіть не усвідомила, якою мірою це було спровоковано і як призвело до нинішньої узурпації влади. Населення РФ донині не знає всю правду про «Норд-Ост» і Беслан, але найбільший секрет, звичайно, у підриві житлових будинків, у результаті чого Путін став президентом.

— Підірвані будівлі мирних жителів на обкладинці вашої книги «Менше знаєш, міцніше спиш» — це своєрідний рубікон, коли ми побачили, що межі нелюдського ставлення до своїх громадян уже більше не існує. Чи є, на вашу думку, перспектива щодо зміни влади в Росії?

— Я думаю, є. Такі режими не можуть бути тривалими. Радянський Союз жив довго, тому що мав серйозну ідеологію. Однак нинішній корумпований і тоталітарний режим у Росії не має жодного ідейного виправдання, тому країна деградує — і економічно, і морально. Люди це відчувають. Зрештою, ведучи мову про РФ, важливо не тільки щоб звалився режим Путіна, але ще більш вагомим є те, щоби російський народ зрештою прийшов до демократії.

— Нещодавно, коли була річниця Беслану, матері загиблих дітей вийшли на протест у футболках із написом «Проти брехні Путіна», і їх заарештували. Ви продовжуєте розслідування підривів будинків у Москві, Волгодонську та Буйнакську, бували на місцях злочинів, опитували постраждалих. У якомусь розумінні це детективна історія. Не відчуваєте себе в ролі такого собі Мегре Еркюля Пуаро? Чи відбудеться, на вашу думку, суд над замовником цих злочинів?

— Звичайно, суд буде. Якщо не в Росії, то за кордоном. Один із можливих шляхів такий: чимало людей, які постраждали в результаті організованих ФСБ терактів, нині живуть в Америці і, згідно з нашими законами, можуть подати до суду позов проти РФ через моральні збитки. Я також не полишаю своє розслідування. Нещодавно звернувся до уряду США із проханням надати документи щодо цих подій, бо вони в нас, в Америці, є. У США будь-який громадянин має право на доступ до державних архівів, зокрема в питаннях захисту прав людини. До речі, у Росії також факти, що стосуються прав людини, не можуть бути засекреченими. Попри все рязанський інцидент (єдине місце, де будинок не злетів у повітря, тому що його мешканці проявили пильність) залишається таємницею за семи печатками, зрештою як і обставини підривів житлових будинків. Влада зробила все можливе, щоб докази на місцях злочину були знищені. Проте найстрашніше в цій ситуації ставлення суспільства, яке вражає своєю байдужістю.

— Це справді неймовірно. Так само, як і ставлення громадян РФ до супутникових знімків, які щораз фіксують збільшення кладовищ загиблих російських солдатів під Псковом чи тією ж Рязанню. Тобто тепер ми бачимо спробу приховати вже результати агресії РФ в Україні. В який момент правда, яка поширюється, протести матерів, можуть перейти в критичну фазу?

— У Росії нині загальне незадоволення. Однак до цього часу режиму вдається тримати більшість громадян у переконанні, що він на їхньому боці. Проте саме правда про вибухи в житлових будинках, про Беслан та «Норд-Ост» наочно демонструє, що путінський режим без застережень готовий приносити в жертву рядових мешканців Росії, коли це потрібно правлячій верхівці. Але я впевнений, що не можна безкінечно утримувати людей у стані брехні.

— Тут важливо, щоб і на Заході поглиблювалося розуміння ситуації. Після презентації книги в Києві ви представлятимете її в Англії та США. Якою бачите динаміку розвитку світової громадської думки з приводу Росії?

— Я думаю, що на Заході люди сьогодні розуміють: Путін утверджує в Росії справжню диктатуру за допомогою масової пропаганди, що РФ — це країна-агресор, і вона насправді небезпечна. Однак без подробиць, без розуміння походження всього цього люди на Заході залишаються вразливими і нерідко підпадають під вплив потужних кремлівських ЗМІ. Впевнений, що якби, наприклад, американці знали й розуміли, що Путін став президентом саме через організацію терористичних актів проти власного народу, то їхнє ставлення до нього докорінно б змінилося. Однак, на жаль, ці кричущі факти в нас не сприйняті, не почуті.

— Чому так відбувається?

— Проблема в тім, що всі, хто читає докази злочинів Путіна, кажуть: усе дуже переконливо, але немає рішення суду. Суд може відбутися в міжнародному трибуналі в Лондоні, Вашингтоні чи Гаазі — це не суттєво. Але ж зараз у Росії все під контролем, а без її співпраці судова тяжба не відбудеться. Міжнародний кримінальний суд оперує визначеними доказами й документами, які може надати тільки офіційна Москва.

— Новим поштовхом до роздумів на цю тему стало збиття малазійського «Боїнга» з російського комплексу ППО. Інший факт із цього ж ряду — розбомблена гуманітарна колона у Сирії. Тобто злочини продовжуються, і логіка підказує, що за економічними санкціями, які вже діють, мають бути застосовані ще ефективніші, щоб зупинити беззаконня. Що саме, на вашу думку, це може бути?

— Ми можемо від'єднати країну-агресора Росію від всесвітньої банківської системи, однак цього не робимо: є побоювання, що такий крок призведе до непередбачуваних наслідків. Водночас можемо нарощувати економічні санкції, що, власне, зараз і робиться. Приклад — підписання Дональдом Трампом останніх економічних обмежень, які дуже дошкуляють Москві. Зрештою, адекватним кроком може стати надання Україні летальної зброї, адже саме ваші солдати нині боронять цивілізований світ від новітньої «орди».

— Ви так багато знаєте про злочини нинішнього кремлівського режиму, що, здається, читаєте його наміри. Чого хоче Путін зараз, яка його мета?

— Стосовно цієї людини в мене немає ніяких упереджень. Як і будь-який узурпатор, він прагне утриматися при владі, й для цього «все средства хороши». Він прийшов до влади на людській крові й далі платить нею за своє панування. Не варто ламати голову, щоб вираховувати його "грандіозні" плани. Насправді їх нема. Все, що він робить, — це лише ширма, за якою одне бажання: втриматися на кремлівському престолі.

Записав Руслан ТКАЧУК

НЕРІДНІ «БРАТИ»,

АБО МІФ ПРО «СПІЛЬНУ КОЛИСКУ ТРЬОХ БРАТНІХ НАРОДІВ — КИЇВСЬКУ РУСЬ»

Герб Київської Русі і сучасний Герб України

Герб Золотої Орди і сучасний Герб Росії

Парадоксально: СРСР уже не існує, а міфи, які він породив, і далі живуть у головах. Неприпустимість такої ситуації особливо актуальна сьогодні, коли ця міфологія, яку природно успадкувала Росія, трансформувалася в штампи «руского міра», якими маніпулюють наші вороги

Одним із головних міфів у межах нав'язуваної нам ідеології про «спільну історію» та «адіннарод» є міф «про Київську Русь як спільну колиску трьох братніх народів: російського, українського та білоруського». Нібито колись давно існувала єдина давньоруська народність зі спільною державою, Київською Руссю, з якої потім вийшли Росія, Україна та Білорусь. Цю ідею радянські ідеологи запропонували наприкінці 40-х років, після Другої світової війни на хвилі пропагандистського пафосу про єдиний, непереможний народ. Ідеться про працю В. Мавродіна «Формирование русской нации» 1948 року.

Власне, це була «еволюція» державної концепції Російської імперії про триєдиний російський народ: великоросів, малоросів і білорусів. Причому симетрично до імперської концепції в новоспеченому міфі «старшим братом» була Росія (Великоросія). Відтоді підручники десятиліттями пропонували школярам і студентам цей зручний та, на перший погляд, логічний ідеологічний штамп. Солодкою піснею про спільну колиску заколисали самостійне мислення мільйонів звичайних людей і навіть професійних істориків. У цьому процесі відбулася й елементарна підміна понять, пов'язана з неоднозначністю та «складнощами» перекладу. Приміром, російські історики легко називали все руське «русским», а згодом і російським. Так виникло хибне уявлення про те, що жителі Русі — це пращури росіян, а Росія — це і є Русь. Неоднозначність радянських пропагандистів у висловлюваннях призвела й ще до однієї суперечності. Поняття «старший брат» сприймалося не лише в значенні «великий територіально», а як «старший» у буквальному розумінні. Тож звернімося до наукових фактів, аби протиставити їх пропаганді.

Факт № 1. Єдиної давньоруської народності не існувало. До Київської Русі увійшли різні об'єднання слов'янських племен, які історики та мовознавці умовно назвали східними слов'янами. Мовної спільності ці племена не становили й могли мати численні відмінності. Вони ніколи не розмовляли єдиною «давньоруською мовою»! До речі, у сучасному мовознавстві вже відмовляються від традиційного поділу слов'ян на три групи — південні, східні та західні — і поділяють їх на центральних і периферійних.

Факт № 2. Прабатьківщина слов'ян значною частиною перетинається з територією України. Існує кілька гіпотез розташування давніх слов'ян, але всі вони вписуються в межі від Дунаю та Одера на заході та до Дніпра й Прип'яті на сході. Саме на території сучасної України до V століття жило велике об'єднання давніх слов'ян — анти.

Виникло хибне уявлення про те, що жителі Русі — це пращури росіян, а Росія — це Русь

Факт № 3. Руссю називалися землі навколо Дніпра, на яких жили поляни, сіверяни й древляни. Ці племена сформували до кінця VIII століття перші князівства Руської землі, головним містом якої став центр Полянського князівства — Київ (якому тоді було вже 300 років). Недивно, що назва Русь закріпилася за українцями на кілька століть. Навіть запорожці називали себе як русинами, так і українцями.

Факт № 4. Новгород, яким так пишається Росія та який справді є одним із найдавніших і найбільших міст Київської держави, у літописних джерелах було протиставлено Русі. Можливо, тому що цю територію заселили так звані ільменські словени (група слов'ян), які прийшли сюди з південного заходу відносно пізно, у VII столітті. До речі, пишатися росіянам особливо нічим ще й тому, що саме Москва пізніше не один раз намагалася знищити новгородців, котрих урешті-решт завоювала наприкінці XV ст. Історики переконані, що якби не цей факт, то із жителів новгородської землі утворився б окремий етнос (який сама ж Росія, напевно, назвала б четвертим братом).

Факт № 5. На тлі майже перманентної роздробленості Київської Русі спільне, що мали центральні й віддалені від Києва князівства — це релігія, православне християнство, та церковна, вона ж ділова, мова — церковнослов'янська. Власне, мова й релігія виконували тут таку саму «об'єднувальну» функцію, як латина й католицьке християнство, приміром, для Франції й Німеччини.

Факт № 6. Слов'янські племена, які розселилися на північному сході та які вважаються пращурами росіян, свого часу зазнали потужної асиміляції місцевим угро-фінським населенням, зокрема, племенем меря. Саме так формувався російський етнос.

Факт № 7. Москву було засновано в XII столітті. Уже через сто років сталася монгольська навала, після якої московські князі понад три сторіччя були васалами монголів і татар. Це призвело, зокрема, до того, що Росія має абсолютно монгольську державну традицію з тяжінням до підкорення й загарбництва та іншими імперськими особливостями. Зокрема, «неканонічний» російський історик Лев Гумільов писав про такі успадковані в монголів ознаки росіян, як сувора дисципліна й глибока релігійність.

А красномовною ілюстрацією цього факту є шапка Мономаха — корона московських великих князів, яка до Мономаха (візантійського імператора чи київського князя Володимира Мономаха) не має жодного стосунку, а є насправді тюбетейкою, яку в XIV столітті московському князю подарував хан.

Як бачимо, росіяни та українці — різні народи з різним менталітетом. Українцям, цілком правомірним нащадкам Київської Русі, удалося зберегти демократичні державницькі засади своєї колиски, волелюбність та інші європейські цінності. Росіянам монголи прищепили покірність государю та інші риси східної традиції. Абсолютно очевидно, що Росія аж ніяк не старший брат і що вона для нас не рідніша, наприклад, за іншого нашого сусіда — Польщу, де живуть слов'яни і з якою ми також маємо місцями спільну історію. Тож колиска в нас із Росією не одна, а просто поруч. За злою іронією долі...

Ольга НІКІФОРОВА

НАВІЩО ПУТІНУ ПАМ'ЯТНИК ВОЛОДИМИРУ ВЕЛИКОМУ

Володимирові Путіну мало Росії. Мало відновленого СРСР. Ці «бренди» мають заплямовану репутацію. Йому потрібно те, що високо цінують у західній та східній культурах, — ім'я, яке має давню й славетну історію. Тому Путіну потрібна Київська Русь. З одного боку, це продовження ще радянської риторики Кремля «Русь — руский — россиянин», яка, до речі, мала успіх після десятків років пропаганди. Росія, котра так легко (і цілком заслужено) стала правонаступницею Радянського Союзу, тепер хоче повторити цей же сценарій із Київською Руссю. Але тут усе набагато складніше. І річ не в історичних фактах, датах заснування міст чи появи термінів. На заваді русифікації Київської Русі стоїть слово «київська», а із цим поки що не може нічого вдіяти навіть російська пропаганда.

Однак після анексії Криму та проголошення території півострова російською землею Путін отримав у своє користування Херсонес, місце, з якого почалося православ'я в Київській Русі. Згадайте, як це подавали для аудиторії РФ: відновлення «історичної справедливості». Додайте до цього релігійні «скрєпи» — і отримуєте: християнство почалося з Криму, «Крим — наш», тобто російський, отже, «з нас почалося християнство». І байдуже, що 988 року Росії та Москви ще не було. Це неважливо. Важливо те, що є тепер. Принаймні для простого обивателя — глядача російського телебачення.

Фактично Володимир Путін намагається ототожнити у свідомості росіян себе зі святим Володимиром Великим. Мовляв, імена в лідерів однакові, обоє за православ'я, а також Путін, як і князь київський, збирають землі руські. До речі, сам російський президент оголосив Володимира Великого духовним батьком «руского міра», який, як бачимо, без України неможливий. І пам'ятник Путін ставив не князю Київському та хрестителю Русі, а собі. Але, як бачимо, вийшло невдало.

Вадим КОЛОДІЙЧУК

НА СТОЛИЧНІЙ МАПІ НОВІ ІМЕНА ВУЛИЦЬ

З МОМЕНТУ ДІЇ ЗАКОНУ ПРО ДЕКОМУНІЗАЦІЮ В КИЄВІ ЗМІНИЛИ НАЗВУ ПОНАД 100 ВУЛИЦЬ, ПРОСПЕКТІВ, БУЛЬВАРІВ, ПЛОЩ

Ми продовжуємо розповідати про деяких особистостей, чиїми іменами віднедавна названо столичні площі, вулиці й провулки

Ім'ям українського кіноактора, кінорежисера, сценариста, лауреата Шевченківської премії 1988 року (посмертно) Івана Миколайчука Київрада своїм рішенням прикрасила колишню вулицю Серафимовича (російський письменник). Іван Миколайчук зіграв 34 ролі в кіно, написав дев'ять сценаріїв, виконав дві режисерські роботи. Загальне визнання Миколайчукові принесли ролі молодого Тараса Шевченка у фільмі «Сон» та Івана Палійчука у «Тінях забутих предків». Знімався в них актор одночасно, навчаючись на II курсі Чернівецького музично-драматичного театру ім. О. Кобилянської. Режисер цього кіношедевру **Сергій Параджанов казав про Івана Миколайчука: «Я не знаю більш національного народного генія… До нього це був Довженко».**

Вулицю Фадєєва в столиці **перейменовано на честь доньки великого князя київського Ярослава Мудрого**, онуки святого київського князя Володимира Святославича, **королеви Франції** (1051–1060) **Анни Ярославни**.

Вулиця Червоногвардійська нині носить ім'я українського письменника, історика, бандуриста, композитора, мистецтвознавця, етнографа, громадсько-політичного діяча **Гната Хоткевича**, який став жертвою сталінського терору. 1909 року у Львові він видав перший підручник гри на бандурі. Хоткевич є автором майже 600 музичних творів: романсів, хорів, струнних квартетів, творів великого формату для бандури та оркестру бандур. Його «Поема про Байду», «Буря на Чорному морі», «Невільничий ринок у Кафі», «Осінь», «Софрон», «Нечай», «А в полі корчомка», «Про смерть козака-бандуриста», «Про Богдана Хмельницького» сьогодні вважаються народними.

Вулиця Фурманова нині названа ім'ям київського архітектора, творця прекрасних будівель Національного банку України та Київського політехнічного інституту **Олександра Кобелєва**.

Вулиця Баумана перейменована на честь Януша Корчака, польського лікаря, педагога, громадського діяча, який свого часу працював лікарем у київському дитячому будинку. Він загинув у німецькому таборі смерті 1942 року.

У назві однієї зі столичних вулиць вшановано й ім'я видатного українського вченого-енциклопедиста, фольклориста, історика, філолога, етнографа, поета зі старшинського козацького роду Полтавщини, першого ректора університету Св. Володимира (нині університет ім. Т. Шевченка) **Михайла Максимовича (колишня вулиця Трутенка).**

Вулицю Фрунзе перейменували на честь Петра Прокоповича, українського бджоляра, основоположника раціонального рамкового бджільництва (вулика), автора низки видатних винаходів, які мали велике значення для розвитку світового бджільництва.

За рішенням Київської міської ради **вулицю Софії Перовської перейменовано на честь Євгенії Мірошніченко**, видатної оперної співачки, Героя України (2006), лауреата Державної премії СРСР (1981) та Державної премії УРСР імені Тараса Шевченка (1972).

Вулиця Панфіловців (на Печерську) нині Добровольчих батальйонів, проспект Червонозоряний (у Голосіївському районі) — Валерія Лобановського

Вулиця Дзержинського нині носить ім'я Стефана Таранушенка, мистецтвознавця (зокрема знавець української архітектури). Таранушенко досліджував народне будівництво, дерев'яні храми, кам'яну архітектуру, народне прикладне мистецтво, творчість окремих митців. Багато в чому завдячуючи його старанням зберігся будинок у Сорочинцях, де народився Гоголь.

Вулиця Жовтнева у Святошинському районі столиці **перейменована на честь Патріарха Володимира Романюка**, українського православного релігійного діяча, богослова, Патріарха Київського і всієї Руси-України УПЦ Київського Патріархату (1993–1995). Уперше Володимира було засуджено 19-літнім за належність до Організації Українських Націоналістів. Восени 1944-го засуджено військовим трибуналом НКВС Станіславської (нині Івано-Франківської) області до 20 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах. Термін змінили до 10 років.

«У 1944 році мене, сина селян-бідняків, незаконно заарештували у військоматі. Енкавеесівці охарактеризували мене як націоналіста-церковника, і цього було достатньо, щоб мені дали 10 років, а моїх родичів заслали до Сибіру, де від непосильної праці й голоду помер мій батько, а малолітнього брата вбили комуністичні карателі тільки за те, що він утік з дому, коли вивозили рідних», — писав Патріарх Володимир.

1946 року в тюрмі йому ухвалили другий термін за «антисовєцьку агітацію і пропаганду». Покарання відбував у Магаданській області.

1 липня 1976 року патріарх відмовився від радянського громадянства. Після повернення в Україну 1990-го виступав за створення незалежної Української Православної Церкви з центром у Києві, піднесеної у статус Патріархату. Був одним із фундаторів УПЦ Київського Патріархату (заснована у червні 1992). Після смерті Патріарха Мстислава Володимир став місценаглядачем Патріаршого престолу (14 червня 1993 року) із возведенням у сан Митрополита. На Всеукраїнському Православному Соборі 21 жовтня 1993 року обраний Патріархом (інтронізований 24 жовтня у Софійському соборі).

Помер Володимир від четвертого інфаркту — наслідок 17 років ув'язнення в радянських концтаборах. 18 липня 1995 року спроба поховати його тіло у Софійському соборі наштовхнулася на опір з боку духовенства УПЦ Московського Патріархату й силові дії загонів спеціального призначення МВС України. Поховано Патріарха Володимира Романюка біля брами св. Софії у Києві.

Вулицю Криленка у Святошинському районі **нині названо ім'ям лейтенанта Олексія Береста**, Героя України, що разом із Михайлом Єгоровим та Мелітоном Кантарією 30 квітня 1945 року встановив Прапор Перемоги на даху німецького Рейхстагу.

У цьому ж районі Києва **вулицю Ленінську перейменовано на честь Петра Дорошенка** — визначного українського військового, політичного і державного діяча. Гетьмана Війська Запорозького Правобережної України (1665–1676), очільника Гетьманщини (1668–1670), козацького полковника, учасника Хмельниччини та козацько-московської війни.

Площа Анатолія Луначарського в Дніпровському районі столиці **нині має ім'я Пантелеймона Куліша**, українського письменника, фольклориста, етнографа, мовознавця, перекладача, видавця. Він є автором першої фонетичної абетки для української мови, яка лежить в основі сучасного українського правопису. Іван Франко називав Куліша «перворядною зіркою» в українському письменстві, «одним із корифеїв нашої літератури».

Вулицю Щорса у Печерському районі **названо ім'ям Євгена Коновальця,** одного з ідеологів українського націоналізму, полковника Армії УНР, голови Проводу українських націоналістів (1927), першого голови ОУН (з 1929).

Провулок Чекістів у цьому ж районі **нині носить ім'я Костi Гордієнка**, кошового отамана Зопорозької Січі, видатного військового і політичного діяч, який, попри особисту неприязнь до Івана Мазепи, підтримав останнього в боротьбі з Петром І. Він — сподвижник та співавтор конституції Петра Орлика.

Вулицю Юрія Коцюбинського (був членом першого радянського уряду України, боровся за встановлення влади більшовиків в Україні) у Шевченківському районі Київрада **перейменувала на честь Володимира Винниченка**, українського політичного та державного діяча, прозаїка, драматурга й художника. Літературна спадщина Володимира Винниченка — золотий фонд України. Він є автором першого українського фантастичного роману «Сонячна машина» (1922–1924), де зазначено: «Присвячую моїй сонячній Україні». Появу перших його творів вітали Іван Франко та Леся Українка.

А ще **Проспект Московський** на Оболоні **перейменовано на Степана Бандери**, **вулиця Панфіловців** (на Печерську) **нині Добровольчих батальйонів**, **проспект Червонозоряний** (у Голосіївському районі) — **Валерія Лобановського**.

Підготував Анатолій КРАВЕЦЬ

Закінчення.
Початок у номері за 23 серпня 2017 року

ФЕМІЙ МУСТАФАЄВ:

«МОЯ ЗБРОЯ — ПІСНЯ»

ВІДОМИЙ СПІВАК ДАВ ПОНАД 300 КОНЦЕРТІВ У РАЙОНІ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ

Ви не побачите народного артиста України Фемія Мустафаєва на гучних світських заходах, олігархічних корпоративах або «зіркових» тусівках. Зате він був серед тих, котрі з перших днів за велінням серця співали для людей на Майдані Незалежності під час Революції гідності. А з квітня 2014 року відомий співак кримськотатарського походження майже щомісяця їздить із концертами в район АТО, щоб підтримати бойовий дух наших бійців.

У його репертуарі — світова й вітчизняна класика, а також популярні романси, народні та естрадні пісні дуже широкого діапазону

Навряд чи Мансур і Хатідже Мустафаєви могли передбачити, що крик їхнього новонародженого сина, який з'явився на світ першого дня листопада 1952 року, колись переросте в чарівний ліричний баритон, від якого будуть у захваті шанувальники вишуканого співу. Ця щаслива родинна подія відбулася в невеличкому радгоспі-поселенні Андижанської області Узбекистану, куди було депортовано 1944 року чимало кримських татар. Лише коли Фемію виповнилося 15 років, у сім'ї зажевріла надія щодо повернення на рідну землю в Крим. Із шістьма дітьми Мустафаєви вирушили на батьківщину. Але в Крим їх, як і багатьох інших татар, радянська влада не пустила, дозволивши оселитися на Херсонщині в селі Новоолексіївка Генічеського району.

— Після закінчення школи я вчився в професійно-технічному училищі й навіть гадки не мав, що захоплюсь музикою, — розповідає артист. — Лише батько на аматорському рівні грав на баяні та акордеоні. До мене ж захоплення музикою прийшло несподівано. А першою професійною сходинкою як музиканта й співака стало Херсонське культосвітнє училище, де я навчався на оркестровому відділенні духових інструментів. Потім було музичне училище і... повістка в армію.

Строкову службу Мустафаєв розпочинав у російському Козельську в одному з дивізіонів 27-ї ракетної армії стратегічного призначення. За словами співака, він був для замполіта своєрідною знахідкою.

— Так сталося, що разом зі мною з Херсонщини служили напрочуд талановиті й музично обдаровані хлопці, — ділиться спогадами Фемій Мансурович. — Ми ще під час курсу молодого бійця створили ансамбль і виступали з концертними програмами. А через місяць уже грали й співали на новорічній вечірці військовослужбовців гарнізону.

Цілий рік поєднував Мустафаєв службу з обслуговування смертоносних «виробів» із художньою самодіяльністю. Аж поки про здібного співака-ракетника не дізналися в ансамблі пісні й танцю при штабі армії. Фемій успішно пройшов прослуховування, і його відрядили до ансамблю.

— Строкова служба не була для мене марною, — розповідає Мустафаєв. — Рік я виконував службові обов'язки за посадою, мужнів у солдатському колективі, загартовувався в чергових і позачергових нарядах, пізнавав принади «губи». А протягом другого року вдосконалював свої вокальні здібності. Тож армійську службу знаю зсередини.

За словами народного артиста, сьогодні він служить Україні та її Збройним Силам. Творча мобільна група, до якої незмінно входить заслужений діяч мистецтв України, композиторка й виконавиця лірико-патріотичних пісень Анжела Ярмолюк, дала для наших бійців у районі АТО понад 300 концертів. Кілька пісень Анжели стали бригадними та батальйонними.

— Головним пунктом нашого райдеру є придатне для концерту приміщення або майданчик, — жартує Фемій Мустафаєв. — Співаємо просто неба, поруч із військовою технікою, в ангарах, госпітальних коридорах. Якось під час виступу перед артилеристами раптово пішов сильний дощ. Я запропонував перервати концерт, та хлопці й не думали розходитися. Так під дощем усі разом і співали. А ось на блокпосту «Республіка міст», неподалік від Пісків, нам заборонили виступати на відкритому майданчику, пояснивши, що можемо наразитися на ворожий вогонь. Але ми все-таки заспівали з хлопцями в бліндажі, без музичного супроводу «Рідна мати моя...», «Ой чий то кінь стоїть...». Ночуємо залежно від ситуації: іноді місцем відпочинку може бути бліндаж, намет або автомобільний кунг. Та ми не жаліємося, бо розуміємо, у яких складних умовах зі зброєю в руках боронять українську землю наші бійці. А моя зброя — це пісня.

Фемій Мансурович, як справжній психолог, під час виконання першого твору вивчає настрій військових і корегує концертну програму. Перевагу віддає композиціям патріотичної тематики «Ніхто, крім нас!», українським народним творам, і неодмінно лунають пісні кримськотатарською мовою. Бо майже в кожній частині служить кримський татарин або уродженець півострова. Чимало пісень у репертуарі Мустафаєва адресовано конкретній частині, як, наприклад, пісня «Двадцятий батальйон», і вони здебільшого стають своєрідним гімном частини або підрозділу. Є й композиції жартівливого характеру, але кожен концерт артиста завершується виконанням національного гімну. Артист вважає, що пісня здатна не лише піднести настрій бійців, надихнути, а й за сотні кілометрів відчути тепло батьківської оселі, згадати рідних, друзів.

> *«Коли лунає дзвінок із «нулів» із проханням приїхати й потішити хлопців піснями, серце Мансуровича не витримує, і він звертається до мене: «Ну що? У дорогу?»*

— В одній із частин перед концертною програмою до мене підійшов солдат і схвильовано попросив надати йому можливість виконати свою пісню під гітару, — розповідає Фемій Мансурович. — Я пообіцяв виконати його прохання наприкінці концерту. Хлопець співав дуже зворушливо й душевно, за що я йому щиро подякував. Відчувалося, що виконання цієї пісні йому було вкрай потрібне. Лише після концерту я дізнався, що під час недавнього бою загинув його друг, тож, імовірно, пісню він присвячував йому.

За словами Мустафаєва, він з однаковою відповідальністю ставиться до аудиторії в понад тисячу глядачів і до шанувальників пісенного мистецтва маленького підрозділу.

— Пам'ятаю, на одному з блокпостів нас зупинив солдат, — ділиться черговою атовською історією співак. — «Ось ви повз нас уже третій раз проїжджаєте, — з прикрістю в голосі каже хлопець. — Ми б дуже хотіли, щоб ви й нам заспівали». Питаю, скільки глядачів буде. «Двадцять збереться», — відрапортував боєць. Ну хіба я міг відмовити? Кажу, що на зворотному шляху неодмінно завітаємо.

Коли через деякий час Фемій Мансурович із колегами заїхали на блокпост, то послухати співака зібралося з десяток військових. Концерт тривав понад годину. Хлопці підспівували артистові й навіть пританцьовували під ритми чергового шлягеру. А відсутність більшої кількості глядачів бійці компенсували смачним борщем.

— На згадку про той концерт вони вирішили нам зробити подарунок, — усміхається Мустафаєв. — Дивлюсь, виносять з-за кущів двох маленьких цуценят, і один із хлопців каже: «Це вам, виростуть — буде охорона». Ми подякували за такий подарунок, але, на жаль, не змогли його прийняти, бо попереду було ще більше як десяток концертів по лінії розмежування.

Народний артист України Фемій Мустафаєв

Прямуючи на Схід країни з концертними програмами, команда Мустафаєва часто-густо виконує й волонтерські функції. У підрозділи та частини з допомогою небайдужих людей доставляють маскувальні сітки, засоби гігієни, одяг, продукти, українські та кримськотатарські прапори, технічні засоби.

Багатьох, які працюють і перебувають поруч зі співаком, давно вже не дивує його надзвичайна працездатність та активна позиція патріота української землі.

— Співпрацюю з Фемієм Мустафаєвим із 2008 року, — розповідає композиторка Анжела Ярмолюк. — Із першого дня знайомства мене вразив його неймовірний голос, який здатний відтворити композицію будь-якого жанру. Пам'ятаю, я запропонувала йому одну з власних пісень, і він погодився її виконати. Так розпочалася наша творча дружба, у якій я дуже ціную його невгамовну енергію й відверту громадянську позицію. Адже Фемій Мансурович із перших днів буремних подій на Майдані співав українські, кримськотатарські пісні зі сцени. А найвищий емоційний момент був, коли він виконував «Думи мої» Тараса Шевченка, а з ним у єдиному пориві співав 200-тисячний Майдан. Це було неймовірно.

Тільки-но повернувшись із концертного турне по Франції, він вирушає в Сєвєродонецьк головувати в складі журі на фестивалі сучасної української пісні. А принагідно заїжджає в кілька частин із концертами. Повернувшись у Київ, готується до відповідального сольного концерту. А ще — виступи перед переселенцями з Донбасу та Криму, допомога талановитій кримськотатарській молоді, виступи на радіо. І все це без відриву від виконання обов'язків завідувача кафедри Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв.

— І коли серед цього виру подій, створення нових проектів, різноманітних проблем лунає дзвінок із «нулів» із проханням приїхати й потішити хлопців піснями, серце Мансуровича не витримує, і він звертається до мене: «Ну що? У дорогу?» — продовжує розповідь Анжела Ярмолюк. — Добре, що в нас дуже тісні стосунки з представниками Генерального штабу, які повністю нам довіряють і сприяють нашим концертним програмам.

Наступну поїздку в район АТО Фемій Мустафаєв та Анжела Ярмолюк планують на День танкістів. Приборкувачам грізної броні з нагоди професійного свята творчий тандем представить прем'єру пісні «Сталеві янголи».

Займаючись концертною діяльністю в країні, популяризуючи українську пісню за кордоном і підтримуючи на Сході України наших воїнів, Фемій Мустафаєв ось уже четвертий рік живе надією знову заспівати на землі своїх предків.

— Я дуже сумую за Кримом, — каже співак. — Адже там живуть мої брати, друзі, приятелі. У кримській землі покояться мої прадіди. Я постійно спілкуюся зі своїми кримськими земляками. Мене чекають там. Вірю, що в українському Криму я неодмінно ще заспіваю. До цього докладу всіх зусиль. Слава Україні!

Олександр ТЕРЕВЕРКО

ОЛЬГА ХАРЛАН: «ЗАВЖДИ НАЛАШТОВУЮСЯ НА 15-й УДАР КРАЩЕ, НІЖ НА 1-й»

ОЛІМПІЙСЬКА ЧЕМПІОНКА, СРІБНА ТА ДВОРАЗОВА БРОНЗОВА ПРИЗЕРКА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР, П'ЯТИРАЗОВА ЧЕМПІОНКА СВІТУ, СЕМИРАЗОВА ЧЕМПІОНКА ЄВРОПИ З ФЕХТУВАННЯ НА ШАБЛЯХ ОЛЬГА ХАРЛАН УЖЕ ТРЕТІЙ РІК ПОСПІЛЬ ПРИСВЯЧУЄ СВОЇ НАГОРОДИ ЗАХИСНИКАМ УКРАЇНИ

Її ім'я вписане в міжнародний «Зал слави» світового фехтування. Вона — єдина спортсменка, яка десять разів була визнана найкращою в Україні. Днями Ольга отримала відзнаку Національного олімпійського комітету України — статуетку унікального дизайну, на якій зображено дев'ять мініатюр її попередніх нагород. Виготовили відзнаку на честь чергового тріумфу Ольги на чемпіонаті світу в Лейпцигу. В індивідуальній першості наша спортсменка, попри нещодавнє відновлення після травми, вкотре довела, що залишається номером один у світі. Як триматися на спортивному олімпі та інші цікавинки зі свого спортивного життя, Ольга Харлан розповіла читачам «Народної армії»

— Олю, вітаємо вас із перемогою на чемпіонаті світу і з титулом «Спортсмен року» в Україні. Пишаємося вами!

— Спасибі! Це стимулює працювати далі й перемагати! Зараз початок олімпійського циклу, але я як ніколи вмотивована. Через травму та операцію у мене вперше за всі 12 років спортивної кар'єри був такий короткий сезон — лише чотири змагання. Мені говорили, що після травми треба притримати свій запал. Після операції я прагнула швидко відновитися, тому під час реабілітації в Америці фехтувала спочатку лівою рукою, а моїми суперниками були юні спортсмени. І, знаєте, я їм програвала. Утім багато тренувалася, практично не виходила із залу. Думаю, саме травма переконала, що фехтування — моя найбільша пристрасть.

— Що мотивувало так швидко повернутися?

— Сім'я, яка надзвичайно радіє моїм успіхам і, безумовно, українці, котрі вболівають за мене. У нинішній непростий для країни час нам усім бракує історій успіху, віри в себе, яка просто необхідна. Україна — дуже сильна, вона обов'язково переможе. Ми, спортсмени, своїми результатами, досягненнями і медалями також намагаємося наблизити перемогу. І показуємо на майданчику, хто насправді сильніший.

> *«Після Олімпіади бійці прислали нам прапор із написом: «Нашим шаблісткам! Ми за вас вболіваємо!»*

Для мене дуже важливим є те, що військові на Сході вболівають за мене і за команду. Після Олімпіади в Ріо бійці прислали нам прапор зі своїми підписами і написом: «Нашим шаблісткам! Ми за вас вболіваємо!» Було дуже приємно, що навіть на передовій хлопці стежать за спортивними подіями, вболівають за нас і за спортивну честь України.

— Знаю, що коли почалася війна на Сході, ви і вся Федерація шаблістів України бойкотували змагання у РФ...

— Усе почалося з Євромайдану. У нас якраз було міжсезоння. Коли розстріляли Небесну сотню, ми летіли до Бельгії. Тоді ми фехтували в чорних пов'язках, і нас підтримав увесь світ. Я виграла, але радості не було. Коли «зелені чоловічки» окупували Крим, ми не поїхали на змагання до Росії.

— Пам'ятаю, коли на чемпіонаті Європи 2004 року до перемоги вам необхідно було 4 рази вколоти суперницю, а їй вас — лише раз, ви, попри все, перемогли. Завдяки чому вдалося вирвати перемогу?

— Таких випадків у мене було багато. Тоді відкриваються всі резервні сили. 14-й удар — це ще не кінець. Я завжди налаштовуюся на 15-й удар краще, ніж на перший, тому що він — найскладніший. Особливо, коли 14:14. Коліна трясуться. Хоча збоку всім здається, що у мене сталеві нерви. Перед Олімпіадою в Пекіні, на Чемпіонаті Європи, який проходив у рідному Києві, наша команда програла в фіналі збірній Польщі одним ударом — 44:45. Я не могла стримати сліз, коли, разом з командою, йшла до п'єдесталу на нагородження. Олена Хомрова сказала мені фразу, яка стала пророчою: «Не плач, ми Олімпіаду виграємо». Так і сталося.

— Ваша збірна стала першою, яка виборола «золото» Ігор, коли 2008 року до переліку олімпійських видів спорту додали фехтування на шаблях для жінок. Що ви тоді відчували?

— Ми боролися з росіянками та американками. Перемогли, хоча до складу російської та американської команд входили переможниці та призерки чемпіонату світу.

За перше ж місце в Пекіні ми фехтували з Китаєм. Цей бій за «золото» не забуду ніколи. Треба розуміти, що в Китаї фехтувальників обирають з мільйона. Тільки в Пекіні фехтуванням займається понад 10 тисяч осіб. Виграти в китайців у Китаї — щось неймовірне. Гул стояв страшенний. Рахунок — 44:44. Колосальне напруження, бо від мене залежала доля нашого «золота». Після невдалої атаки Тан Ксю я спромоглася завдати вирішального удару.

— Чи є у фехтуванні якісь особливі критерії «відбору» спортсменів?

— Насправді зріст і довжина рук не мають значення. Головне — характер і працездатність. Відбору за даними, як у футболі, немає. Хто найнаполегливіший, той досягає успіху. Наприклад, у групі, в якій я в 10 років почала фехтувати, було 15 дітей, та, крім мене, ніхто не залишився у спорті.

— У чому секрет вашого успіху? Можливо, у вас є якісь талісмани? Адже спортсмени забобонні…

— Я не надто забобонна, не встаю з однієї ноги, не ношу одні й ті ж шкарпетки на змагання. Навіть не маю «щасливої» шаблі, просто намагаюся вийти з тією, з якою тренуюся, бо вона витирається під мою руку.

Щоправда, в мене є кілька особливих речей. 2014 року після перемоги на змаганнях у Нью-Йорку вболівальниця з Києва подарувала мені свій талісман — фігурку Міккі Мауса. Відтоді він завжди зі мною.

Перед Олімпійськими іграми в Пекіні та Лондоні я святила свою рукавичку в церкві. У спорті важливі удача, віра в себе і в Бога. Але головний секрет мого успіху — робота і ще раз робота. Спортсмени не можуть постійно бути на вершині. У нас 10 змагань на рік. Але я завжди дотримуюся правила: «Намагатися перемогти всіх навіть на тренуваннях», бо з тренувань усе починається.

— Ви, напевно, вже на 100 відсотків знаєте своїх суперниць...

— Вони так само мене знають. Але фехтування — це не просто вид спорту, це мистецтво. Попри те, що є усталена техніка, тут можна робити колосальні речі. Звісно, це не стрибки по сходах і балконах, як у д'Артаньяна (*сміється*), але навіть на доріжці 14 на 1,5 метра ми робимо особливі рухи. Відчути суперника, переключитися залежно від того, швидкий він чи повільний. Важливі долі секунди… Наприклад, на той же шпагат сідаю спонтанно.

Щороку змінюється техніка. На Олімпіаді в Ріо ми фехтували швидше, ніж, скажімо, в Лондоні. Багато залежить від суддів. Фехтування — досить суб'єктивний вид спорту: якщо суддя хоче, щоб ти програв, то дуже складно виграти.

— У вас команда подруг чи команда суперниць?

— До змагань ми — друзі. Завжди підтримуємо одна одну. Коли на Олімпіаді в Ріо я потрапила в сітку з Аліною Комащук, ледь не розплакалася. Вона мала шанс здобути медаль. Але переможець мав бути лише один.

— Коли закінчите спортивну кар'єру, чим хотіли б зайнятися?

— Думаю про відкриття школи фехтування. Спочатку в Києві, а потім і в інших регіонах країни. Але я розумію, що тренер — це не тільки успіхи у спорті, а й талант навчити, бажання постійно самовдосконалюватися. Коли після операції я перебувала в чоловіка у США, де він зараз працює тренером, то бачила, наскільки там розвинений цей спорт. Лише у Бостоні 21 школа фехтування. Це більше, ніж в усій Україні! Що тут казати, коли ми і залу свого не маємо. Нам стелять доріжки в ігровому залі боксу або дзюдо. Але коли приїжджають боксери, ми мусимо звідти йти.

— Якої медалі бракує у вашому арсеналі нагород?

— Олімпійського «золота» в індивідуальному змаганні. Коли я його здобуду? Сподіваюся, це станеться на Олімпійських іграх–2020, тоді буду спокійна (*сміється*).

Розмову вела Ольга МОСЬОНДЗ

ДОВІДКА «НА»

Ольга Харлан — українська фехтувальниця (шабля), олімпійська чемпіонка, перший номер української олімпійської збірної, яка стала першою золотою командою жіночої шаблі у світі, що виграла олімпійське «золото» після того, як фехтування в командній першості було включено до олімпійських видів спорту.

Народилася 4 вересня 1990 року.

Фехтуванням почала займатися з десяти років.

У 13 років (2003-го) виборола кубок України, залишивши позаду більш досвідчених колег.

Того ж року потрапила до складу української збірної, а наступного — виборола свою першу медаль на дорослому чемпіонаті Європи: «бронзу» в командній першості.

У 14 років отримала звання майстра спорту міжнародного класу.

У 17 років на Олімпійських іграх–2008 в Пекіні в командному виступі принесла збірній України перше олімпійське «золото», здійснивши вісім точних ударів поспіль.

2012 року виборола «бронзу» на Олімпіаді в Лондоні, а 2016-го в Ріо здобула «бронзу» в індивідуальних змаганнях і «срібло» в командній першості.

2013 року Ольга Харлан після чергової перемоги у Гран-прі (Угорщина) очолила світовий рейтинг Міжнародної федерації фехтування.

Загалом Ольга здобула понад 100 нагород, серед яких п'ять титулів чемпіонки світу та сім кубків чемпіонату Європи в особистій першості.

Командування Військового інституту телекомунікацій та інформатизації оголошує конкурс на заміщення вакантних посад.

1. Заступник начальника факультету з навчальної та наукової роботи — начальник навчальної частини факультету інформаційних технологій, ШПК — «підполковник».

Кваліфікаційні вимоги: особа офіцерського складу, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або науковий ступінь (за профілем діяльності), вчене звання, оперативно-тактичний рівень освіти, стаж науково-педагогічної діяльності не менше трьох років, а також досвід військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах) не менше одного року.

2. Начальник кафедри бойового застосування підрозділів зв'язку факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, ШПК — «полковник».

Кваліфікаційні вимоги: особа офіцерського складу, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або науковий ступінь доктора (кандидата) наук, вчене звання професора (доцента), стаж науково-педагогічної роботи не менше п'яти років, оперативно-тактичний рівень військової освіти, а також досвід військової служби на командних посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах).

3. Заступник начальника кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, ШПК — «підполковник».

4. Заступник начальника кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій, ШПК — «підполковник».

5. Заступник начальника кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, ШПК — «підполковник».

Кваліфікаційні вимоги: особа офіцерського складу, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь доктора наук (кандидата наук) зі стажем науково-педагогічної роботи не менше трьох років, або вчене звання доцента (СНС) і науковий ступінь, стаж науково-педагогічної діяльності не менше п'яти років, або вчене звання доцента (СНС) без наукового ступеня зі стажем науково-педагогічної роботи не менше 10 років.

6. Доцент кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, ШПК — «підполковник».

7. Доцент кафедри захисту інформації та кіберзахисту факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, ШПК — «підполковник».

8. Доцент кафедри загальної тактики, ШПК — «підполковник».

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (СНС), або науковий ступінь, досвід науково-педагогічної роботи не менше п'яти років, або старший викладач без наукового ступеня і вченого звання, який має не менше 10 років стажу науково-педагогічної роботи.

9. Старший викладач кафедри автоматизованих систем управління факультету інформаційних технологій, ШПК — «підполковник».

10. Старший викладач кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій, ШПК — «підполковник».

11. Старший викладач кафедри бойового застосування підрозділів зв'язку факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, ШПК — «підполковник».

12. Старший викладач кафедри спеціальних засобів зв'язку та радіотехнічних засобів факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, ШПК — «підполковник».

13. Старший викладач кафедри загальної тактики, ШПК — «підполковник».

14. Старший викладач кафедри загальної тактики, ШПК — «підполковник».

15. Старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, ШПК — «підполковник».

16. Старший викладач кафедри військово-гуманітарних дисциплін, ШПК — «підполковник».

17. Старший викладач кафедри військово-гуманітарних дисциплін, ШПК — «підполковник».

18. Старший викладач кафедри військової підготовки, ШПК — «підполковник».

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр», або вчене звання доцента (СНС), або науковий ступінь, або викладач без наявності наукового ступеня і вченого звання, який має не менше п'яти років стажу науково-педагогічної роботи та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.

19. Викладач кафедри побудови телекомунікаційних систем факультету телекомунікаційних систем, ШПК — «майор».

20. Викладач кафедри транспортних мереж факультету телекомунікаційних систем, ШПК — «майор».

21. Викладач кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, ШПК — «майор».

22. Викладач кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій, ШПК — «майор».

23. Викладач кафедри захисту інформації та кіберзахисту факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, ШПК — «майор».

24. Викладач кафедри загальної тактики, ШПК — «майор».

25. Викладач кафедри загальної тактики, ШПК — «майор».

26. Викладач кафедри загальної тактики, ШПК — «майор».

27. Викладач кафедри загальної тактики, ШПК — «майор».

28. Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, ШПК — «майор».

29. Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, ШПК — «майор».

30. Викладач кафедри військово-гуманітарних дисциплін, ШПК — «майор».

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр», або ступінь вищої освіти «магістр», або випускник ад'юнктури.

31. Завідувач кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

32. Завідувач кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю діяльності кафедри, а також стаж науково-педагогічної роботи не менше п'яти років.

33. Заступник завідувача кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

34. Заступник завідувача кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має вчене звання (науковий ступінь) відповідно до профілю діяльності кафедри, а також стаж науково-педагогічної роботи не менше трьох років.

35. Професор кафедри побудови телекомунікаційних систем факультету телекомунікаційних систем, працівник ЗСУ.

36. Професор кафедри транспортних мереж факультету телекомунікаційних систем, працівник ЗСУ.

37. Професор кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

38. Професор кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

39. Професор кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ.

40. Професор кафедри військово-гуманітарних дисциплін, працівник ЗСУ.

41. Професор кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має вчене звання професора або науковий ступінь доктора наук зі стажем науково-педагогічної роботи не менше трьох років, або вчене звання доцента (СНС) і науковий ступінь та стаж науково-педагогічної діяльності не менше п'яти років, або вчене звання доцента (СНС) без наукового ступеня зі стажем науково-педагогічної роботи не менше 10 років.

42. Доцент кафедри побудови телекомунікаційних систем факультету телекомунікаційних систем, працівник ЗСУ.

43. Доцент кафедри транспортних мереж факультету телекомунікаційних систем, працівник ЗСУ.

44. Доцент кафедри автоматизованих систем управління факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

45. Доцент кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

46. Доцент кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

47. Доцент кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

48. Доцент кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

49. Доцент кафедри бойового застосування підрозділів зв'язку факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, працівник ЗСУ.

50. Доцент кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ.

51. Доцент кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ.

52. Доцент кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ.

53. Доцент кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ.

54. Доцент кафедри військово-гуманітарних дисциплін, працівник ЗСУ.

55. Доцент кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

56. Доцент кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

57. Доцент кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

58. Доцент кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

59. Доцент кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

60. Доцент кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

61. Доцент кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має вчене звання доцента (СНС, старшого дослідника) або науковий ступінь, досвід науково-педагогічної роботи не менше п'яти років, або старший викладач без наукового ступеня і вченого звання, який має не менше 10 років стажу науково-педагогічної роботи.

62. Старший викладач ВНЗ кафедри побудови телекомунікаційних систем факультету телекомунікаційних систем, працівник ЗСУ.

63. Старший викладач ВНЗ кафедри радіозв'язку факультету телекомунікаційних систем, працівник ЗСУ.

64. Старший викладач ВНЗ кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

65. Старший викладач ВНЗ кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

66. Старший викладач ВНЗ кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

67. Старший викладач ВНЗ кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ;

68. Старший викладач ВНЗ кафедри захисту інформації та кіберзахисту факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, працівник ЗСУ.

69. Старший викладач ВНЗ кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ;

70. Старший викладач ВНЗ кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, працівник ЗСУ.

71. Старший викладач ВНЗ кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, працівник ЗСУ.

72. Старший викладач ВНЗ кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

73. Старший викладач ВНЗ кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

74. Старший викладач ВНЗ кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

75. Старший викладач ВНЗ кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

76. Старший викладач ВНЗ кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

77. Старший викладач ВНЗ кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

78. Старший викладач ВНЗ кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має вчене звання доцента (СНС) або науковий ступінь, або викладач без наявності наукового ступеня і вченого звання, який має не менше п'яти років стажу науково-педагогічної роботи та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.

79. Викладач ВНЗ кафедри радіозв'язку факультету телекомунікаційних систем, працівник ЗСУ.

80. Викладач ВНЗ кафедри транспортних мереж факультету телекомунікаційних систем, працівник ЗСУ.

81. Викладач ВНЗ кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

82. Викладач ВНЗ кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

83. Викладач ВНЗ кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

84. Викладач ВНЗ кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

85. Викладач ВНЗ кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій, працівник ЗСУ.

86. Викладач ВНЗ кафедри бойового застосування підрозділів зв'язку факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, працівник ЗСУ.

87. Викладач ВНЗ кафедри бойового застосування підрозділів зв'язку факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, працівник ЗСУ.

88. Викладач ВНЗ кафедри спеціальних засобів зв'язку та радіотехнічних засобів факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, працівник ЗСУ.

89. Викладач ВНЗ кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ.

90. Викладач ВНЗ кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ.

91. Викладач ВНЗ кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ.

92. Викладач ВНЗ кафедри загальної тактики, працівник ЗСУ.

93. Викладач ВНЗ кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, працівник ЗСУ.

94. Викладач ВНЗ кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, працівник ЗСУ.

95. Викладач ВНЗ кафедри військово-гуманітарних дисциплін, працівник ЗСУ.

96. Викладач ВНЗ кафедри військово-гуманітарних дисциплін, працівник ЗСУ.

97. Викладач ВНЗ кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

98. Викладач ВНЗ кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

99. Викладач ВНЗ кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

100. Викладач ВНЗ кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

101. Викладач ВНЗ кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

102. Викладач ВНЗ кафедри математики та фізики, працівник ЗСУ.

103. Викладач ВНЗ кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

104. Викладач ВНЗ кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

105. Викладач ВНЗ кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

106. Викладач ВНЗ кафедри іноземних мов, працівник ЗСУ.

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має ступінь вищої освіти «магістр», або випускник ад'юнктури (аспірантури).

Для участі в конкурсі надсилаються такі документи (матеріали):

рапорт, який подається особою офіцерського складу за командою;
автобіографія;
копії документів про освіту та кваліфікацію;
службова характеристика;
копія службової картки;
медична характеристика;
довідка про проходження військової служби;
копії документів про науковий ступінь і вчене звання, за наявності;
список наукових праць (винаходів), за наявності;
письмова згода на збір та обробку персональних даних.

Конкурс відбудеться 19 вересня 2017 року.

Термін подання документів до конкурсної комісії — до 09 вересня

2017 року за адресою: 01011, м. Київ-11, вул. Московська, 45/1, Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації.

По довідки звертатися за телефоном: (044) 256–23–38.

***

На підставі конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності, який відбувся 28.08.2017 року з метою визначення ринкової вартості об'єктів, що обліковуються на балансі КЕВ м. Рівне, для розрахунку орендної плати при продовженні терміну дії договорів оренди нижченаведених об'єктів нерухомого військового майна, визначено переможців:

№ з/п	Назва об'єкта оцінки Адреса	Площа, м²	Переможець конкурсу
1.	Нежитлові приміщення в будівлі інв. № 18 (казарма), військове містечко № 1. 33001, м. Рівне, вул. Соборна, 227	39,75	ПП «Експерт-Рівне-Консалт»
2.	Технічний майданчик, військове містечко № 3. 33013, м. Рівне, вул. Небесної Сотні, 64	1700,00	ПП «Експерт-Рівне-Консалт»
3.	Нежитлові приміщення в будівлі інв. № 453 (сховище для техніки), військове містечко № 2. 33024, м. Рівне, вул. Соборна, 364	66,20	ПП «Експерт-Рівне-Консалт»
4.	Технічний майданчик, військове містечко № 2. 33024, м. Рівне, вул. Соборна, 364	1518,00	ПП «Експерт-Рівне-Консалт»
5.	Нежитлові приміщення в будівлі інв. № 496 (ПТО), військове містечко № 2. 33024, м. Рівне, вул. Соборна, 364	242,90	ПП «Експерт-Рівне-Консалт»
6.	Нежитлові приміщення в будівлі інв. № 423 та № 495 (майстерня), військове містечко № 2. 33024, м. Рівне, вул. Соборна, 364	73,70	ПП «Експерт-Рівне-Консалт»
7.	Нежитлові приміщення в будівлі побутових приміщень інв. № 145, військове містечко № 55. 35313, вул. К. Савури, 1, у смт Оржів Рівненського району Рівненської області	86,20	ПП «Експерт-Рівне-Консалт»
8.	Нежитлові приміщення в будівлі побутових приміщень інв. № 145, військове містечко № 55. 35313, вул. К. Савури, 1, у смт Оржів Рівненського району Рівненської області	100,5	ПП «Експерт-Рівне-Консалт»
9.	Нежитлові приміщення в будівлі інв. № 26 (свинарник), військове містечко № 17. 35307, ур. Ліски в с. Обарів Рівненського району Рівненської області	502,00	ПП «Експерт-Рівне-Консалт»

***

Інформація КЕВ м. Харків МОУ про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, проведеного 28.08.2017р.:

№ з/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Переможець конкурсу
1.	Нежитлові приміщення окремо розташованої будівлі № 23 нерухомого військового майна загальною площею 129,5 м² за адресою: м. Харків, вул. Залютинська, 20, в/м № 122, що перебуває на балансі КЕВ м. Харків, 07923280, тел.. (057) 700–44–63	ПП «УКРСПЕЦЕКСПЕРТ»
2.	Нежитлові приміщення будівлі № 40 нерухомого військового майна загальною площею 31,0 м²:частина покрівлі площею 15,0 м² та частина приміщення технічного поверху площею 16,0 м² за адресою: м. Харків, вул. Культури, 5, в/м № 9, що перебуває на балансі КЕВ м. Харків, 07923280, тел. (057) 700–44–63	ФОП ПРОКОП'ЄВА І.Б.

Інформаційне повідомлення про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна, що планується до передачі в оренду Кінологічним навчальним центром Державної прикордонної служби України (військовою частиною 2418)

1. Дата, час і місце проведення конкурсу. Об 11.00, на 15 робочий день від дати публікації цієї інформації в Центральному друкованому органі Міністерства оборони України «Народна армія», за адресою: 80074, Львівська область, Сокальський район, м. Великі Мости, вул. Львівська,166.

2. Умови конкурсу. У відповідності до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 року №156, що зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 року за №699/27144 (далі — Положення).

3. Інформація про об'єкт оцінки (назва, місцезнаходження).

№ з/п	Найменування нерухомого військового майна	Од. вим.	Кількість	Рік будівництва	Термін експлуатації, років)	Категорія технічного стану	Вартість за обліком, тис. грн	Місцезнаходження військового майна	Військова частина, за якою закріплене майно	Примітка (призначення)
1.	Вбудоване приміщення № 61 в будівлі їдальні (І поверх)	м²	8,5	1983	34	2	2247,55	Львівська обл., Сокальський р-н, м. Великі Мости, вул. Львівська, 166	Кінологічний навчальний центр Держприкордонслужби України (військова частина 2418)	Магазин, торгівля товарами першої необхідності, засобами гігієни, канцелярськими товарами та товарами військового асортименту
2.	Вбудоване приміщення № 63 в будівлі їдальні (І поверх)	м²	17,0	1983	34	2	4495,1	Львівська обл., Сокальський р-н, м. Великі Мости, вул. Львівська, 166	Кінологічний навчальний центр Держприкордонслужби України (військова частина 2418)	Магазин-буфет, торгівля продуктами харчування, безалкогольними напоями
3.	Вбудоване приміщення № 5 в будівлі контрольно-перепускного пункту (КПП)	м²	31,4	1997	20	2	13641,45	Львівська обл., Сокальський р-н, м. Великі Мости, вул. Львівська, 166	Кінологічний навчальний центр Держприкордонслужби України (військова частина 2418)	Магазин-буфет, торгівля продуктами харчування, безалкогольними напоями, тютюновими виробами

4. Кінцевий термін подання документів. Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

5. Строк виконання робіт. До 10 календарних днів з дати укладання договору.

6. Перелік документів, які подаються на розгляд комісії:

заява про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копія сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копія свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсна пропозиція.

Учасники конкурсу для участі в конкурсі надсилають (або подають особисто) до комісії **конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом (всередині) документів, що в ньому містяться.** Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначками **«Конкурсна пропозиція», «Голові комісії з проведення процедури конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності».**

Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються відміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявністю та згодою).

7. Місцезнаходження комісії, контактні номери телефонів. 80074, Львівська область, Сокальський район, м. Великі Мости, вул. Львівська,166, кабінет голови конкурсної комісії, **тел.** + 38 03257-6-48-57 (85-42).

Інформаційний листок
про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад факультету військової підготовки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

№ з/п	Найменування посади за штатом	Штатно-посадова категорія	ВОС	Посадовий оклад (грн)	Умови участі у конкурсі
1	2	3	4	5	6
1	Начальник кафедри бронетанкового озброєння та військової техніки	полковник	4201002	1560-1720	Особи, які мають науковий ступінь та вчене (почесне) звання, військову освіту оперативно-тактичного рівня та досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше як п'ять років).
2	Заступник начальника кафедри бронетанкового озброєння та військової техніки	підполковник	0211003	1513-1668	Особи, які мають військову освіту, досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше як п'ять років.
3	Старший викладач кафедри бронетанкового озброєння та військової техніки	підполковник	4201003	1380-1460	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
4	Викладач кафедри бронетанкового озброєння та військової техніки	майор	4201003	1180-1250	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь вищої освіти «магістр».
5	Викладач кафедри бронетанкового озброєння та військової техніки	майор	4201003	1180-1250	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь вищої освіти «магістр».Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь вищої освіти «магістр».
6	Старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін	підполковник	0211003	1380-1460	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
7	Старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін	підполковник	0211003	1380-1460	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
8	Викладач кафедри загальновійськових дисциплін	майор	5601003	1180-1250	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь вищої освіти «магістр».
9	Викладач кафедри загальновійськових дисциплін	майор	5601003	1180-1250	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь вищої освіти «магістр».
10	Начальник кафедри тактики	полковник	0211002	1560-1720	Особи, які мають науковий ступінь та вчене (почесне) звання, військову освіту оперативно-тактичного рівня та досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше як п'ять років).
11	Старший викладач кафедри тактики	підполковник	0211003	1380-1460	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
12	Викладач кафедри тактики	майор	1210003	1180-1250	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь вищої освіти «магістр».
13	Начальник кафедри хімії та бойових токсичних хімічних речовин	полковник	5101002	1560-1720	Науковий ступінь та вчене (почесне) звання, військову освіту оперативно-тактичного рівня та досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше як п'ять років).
14	Доцент кафедри хімії та бойових токсичних хімічних речовин	підполковник	5101003	1400-1500	Вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) або науковий ступінь та досвід науково-педагогічної роботи п'ять років або досвід проходження служби на посаді старшого викладача без наукового ступеня і вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як десять років.
15	Старший викладач кафедри радіаційного, хімічного, біологічного захисту	підполковник	1101003	1380-1460	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
16	Старший викладач кафедри радіаційного, хімічного, біологічного захисту	підполковник	1101003	1380-1460	Досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
17	Викладач кафедри радіаційного, хімічного, біологічного захисту	майор	1101003	1180-1250	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь вищої освіти «магістр».
18	Старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту	підполковник	3201003	1380-1460	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
19	Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту	майор	3201003	1180-1250	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь вищої освіти «магістр».
20	Старший викладач вищого навчального закладу кафедри бронетанкового озброєння та військової техніки	працівник ЗСУ	010157	5136	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
21	Доцент кафедри загальновійськових дисциплін	працівник ЗСУ	010158	5472	Особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) або науковий ступінь та досвід науково-педагогічної роботи п'ять років, або досвід проходження служби на посаді старшого викладача без наукового ступеня і вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як десять років.
22	Доцент кафедри тактики	працівник ЗСУ	010158	5472	Особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) або науковий ступінь та досвід науково-педагогічної роботи п'ять років, або досвід проходження служби на посаді старшого викладача без наукового ступеня і вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як десять років.
23	Старший викладач вищого навчального закладу кафедри тактики	працівник ЗСУ	010157	5136	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
24	Доцент кафедри хімії та бойових токсичних хімічних речовин	працівник ЗСУ	010158	5472	Особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) або науковий ступінь та досвід науково-педагогічної роботи п'ять років, або досвід проходження служби на посаді старшого викладача без наукового ступеня і вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як десять років.
25	Доцент кафедри радіаційного, хімічного, біологічного захисту	працівник ЗСУ	0101048	5472	Особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) або науковий ступінь та досвід науково-педагогічної роботи п'ять років, або досвід проходження служби на посаді старшого викладача без наукового ступеня і вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як десять років.
26	Старший викладач вищого навчального закладу кафедри радіаційного, хімічного, біологічного захисту	працівник ЗСУ	0101047	5136	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника), або науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як п'ять років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
27	Викладач вищого навчального закладу кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту	працівник ЗСУ	010157	4464	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь вищої освіти «магістр».

Дата проведення конкурсу — 04 жовтня 2017 року.

Документи надсилають до 20 вересня 2017 року.

Для участі в конкурсі надсилають такі документи:

1. Особи офіцерського складу (працівники ЗСУ), які проходять службу (працюють) за місцем проведення конкурсу, подають: рапорт (заяву); автобіографію; службову характеристику; список наукових праць, винаходів (за наявності); звіт про науково-педагогічну (наукову) діяльність.

2. Для участі кандидатів у конкурсі з інших військових частин (установ) надсилають такі документи:

рапорт; автобіографію; копії документів про вищу освіту; службову характеристику; завірену копію службової картки; медичну книжку; довідку про проходження військової служби; письмову згоду на обробку персональних даних; копії документів про науковий ступінь, вчене звання (за наявності); список наукових праць, винаходів (за наявності); документи, що затверджують підвищення кваліфікації (за наявності).

3. Для участі у конкурсі на посади науково-педагогічних працівників надсилаються наступні документи:

заяву; автобіографію; копії документів про вищу освіту; копію трудової книжки; характеристику з місця роботи; копію паспорта; письмову згоду на обробку персональних даних; документи, що затверджують підвищення кваліфікації; копії документів про науковий ступінь, вчене звання (за наявності); список наукових праць, винаходів (за наявності); документи, що затверджують підвищення кваліфікації (за наявності).

Документи надсилають на адресу: 61098, м. Харків, вул. Полтавський Шлях, 192.

Посвідчення учасника бойових дій, серія АБ № 591785, видане на ім'я Кравчука Миколи Івановича від 26 січня 2011 року, вважати недійсним через втрату.

***

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів) оголошує конкурс на заміщення вакантної посади начальника факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посаду: ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти, науковий (освітньо-науковий) ступінь (за профілем діяльності); вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника, старшого дослідника), стаж науково-педагогічної (наукової) діяльності не менше як 3 роки, а також досвід військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах).

Для участі в конкурсі подають такі документи: рапорт, який подають за командою; автобіографію; копії документів про освіту, кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання; службову та медичну характеристики; копію службової картки; довідку про проходження військової служби; письмову згоду на збір та обробку персональних даних; копію посвідчення учасника бойових дій (за наявності); список наукових праць (винаходів).

Термін подання документів — до 22.09.2017.

Довідкова інформація — за телефоном: (032) 258-44-96, 258-44-48.

Документи подавати за адресою: 79012, м. Львів-12, вул. Героїв Майдану, буд. 32.

ВЕРЕСЕНЬ

ПН		4	11	18	25
ВТ		5	12	19	26
СР		6	13	20	27
ЧТ		7	14	21	28
ПТ	1	8	15	22	29
СБ	2	9	16	23	30
НД	3	10	17	24	

1 вересня
День знань

7 вересня
День військової розвідки України

8 вересня
Міжнародний день солідарності журналістів

9 вересня
День фізичної культури та спорту, День українського кіно

10 вересня
День танкіста

16 вересня
День винахідника та раціоналізатора

27 вересня
Воздвиження Чесного й Животворного Хреста Господнього

30 вересня
Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні
ТОВ «Мега-Поліграф»
(вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 29377 Замовлення 55663

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Сергій ВОРОНКОВ, Руслан ТКАЧУК

Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Pp — Реклама редакції (подається безкоштовно)
P — Реклама платна

ISSN 1029-9114

9 771029 911004